

Celje - skladišče

D-Per
65/1982

5000013536,2

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA

RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA — TITOVO VELENJE

LETO XVI

PETEK, 30. APRIL 1982

ŠTEVILKA 2

Neomajno po Titovi poti!

Za prvi maj – mednarodni praznik dela

Ni naključje, da se po vsaki zimi šele prav v pričakovanju prvega maja, mednarodnega praznika dela, zares zavemo pomladi v zraku, svojih prirodnih sil in sle po življenju, ustvarjanju. To naše razmerje do prvega maja in pomladi je naravno in zgodovinsko. V bojih za osvoboditev dela in človeka je prihod pomladi vedno odigral spodbujevalno vlogo, ker ljudje smo pač tudi del prirode, le da jo skušamo bolj ali manj uspešno obvladati v svoje dobro. Vendar ta usmerjenost v svoje dobro se nam lahko sprevrže v hudo škodo, če nam stremjenja za ozkimi osebnimi koristmi – kar je v prvi vrsti sito življenje ob nedelu ali slabem delu – zameglijo smisel za skupna, družbena prizadevanja.

V našem kombinatu, čigar osnovna dejavnost je posebnega, kar pomeni, izredno važnega pomena za delo in življenje vse družbene skupnosti, ožje in širše, moramo še posebej paziti, da ne bomo zapostavili širših, družbenih potreb in interesov. Ali pa tako tudi ravnamo? Ne da bi bili dušebrižniško tankovestni, priznajmo, da pri marsičem ne. Na to je opozorila tudi akcijska konferenca, ki so jo v petek popoldne, 9. aprila, imele osnovne organizacije zveze komunistov v našem kombinatu v menzi ESO v Novih Prelogah...

Opozorila z akcijske konference komunistov v našem kombinatu v petek, 9. aprila

Zanimivo – da ne rečemo resno svarilno – je, da so na tej konferenci kot problem našega kombinata najčesče bila omenjena kadrovska vprašanja. Zavoljo tega pogledjmo, v kakšni zvezi je kdo na konferenci na ta vprašanja opozoril!

Dalje na 2. strani!

Delavkam in delavcem REK Titovo Velenje, njihovim svojcem in upokojenim delavcem REK Titovo Velenje

za prvi maj, praznik dela, iskreno čestitamo
in želimo za naprej še več uspehov in sreče.

Iskrene čestitke tudi drugim občanom!

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi REK Titovo Velenje

Ivan Čuljak, vodja delovne skupine za pripravo in izvedbo konference:

"V gradivu za konferenco ni dovolj poudarjena odgovornost za uresničevanje nalog, sklepov in stališč (ki se tičejo ciljev združitve delovnih organizacij v naš kombinat - op. ur.)."

Ta pripomba se torej že nanaša na kadrovska vprašanja, saj odgovornost, bodisi politična in samoupravna, poslovodna, strokovna ali enostavna delovna vedno zadeva nekoga, ljudi, kadre.

Ivan Jelen, delegat članov zveze komunistov iz temeljne organizacije rudnika "Jama Škale":

"Nekatere osnovne organizacije zveze komunistov v kombinatu se zapirajo v okviru svoje delovne organizacije (ali delovne skupnosti na ravni kombinata - op. ur.). Sklepi in stališča problemske konference komunistov rudnika in TE Šoštanj (ki je bila lani 24. marca - op. ur.) niso uresničeni. Vprašanje ustanovitve delovne organizacije za inženiring je ostalo nerešeno. Kombinatu mora postati nosilec razvojnih programov (v kombinatu - op. ur.). Ti programi morajo temeljiti na skupnih vlaganjih in skupni udeležbi pri ustvarjenem dohodku (na osnovi skupnih vlaganj - op. ur.). Razvojni programi morajo omogočati tudi zaposlovanje invalidov. Za reševanje problematike invalidov pa je nujna skupna kadrovska in izobraževalna politika."

Franc Fricelj, delegat članov zveze komunistov iz ESO:

"Nujna je enotna kadrovska politika in enotna politika nagrajevanja delavcev povsod v kombinatu, kjer delavci opravljajo enaka dela in naloge."

Rajko Ermenc, delegat članov zveze komunistov iz delovne skupnosti "skupne službe SOZD":

"Za naš kombinat je značilna tudi (poleg tega, da se nekatere vanj združene organizacije zapirajo vase in tako onemogočajo usklajeno opravljanje dogovorjenih skupnih del in nalog kombinata - op. ur.) neusklajena kadrovska politika, ki se kritično kaže v prehajanju strokovnih kadrov iz enega v drugo okolje, saj to otežuje izvajanje dogovorjenih (skupnih - op. ur.) nalog. Težave nastajajo tudi pri planiranju kadrov v okviru vsakoletne svobodne menjave dela (med delavci temeljnih organizacij in delavci delovnih skupnosti skupnih služb - op. ur.). Člani naše osnovne organizacije menijo, da današnja konferenca ne sme končati z delom, dokler ne bo uskladila osnovnih vprašanj (zaradi katerih je do nje prišlo - op. ur.), določila odgovorne nosilce in roke za izvedbo nalog, ki jih bo sprejela."

Dane Naraločnik, delegat članov zveze komunistov iz delovne skupnosti "skupne službe TE Šoštanj":

"Ob načrtovanju novih proizvodnih programov moramo upoštevati tudi priliv kadrov iz usmerjenega izobraževanja."

Franc Pečovnik, član poslovodnega odbora kombinata za razvojno-tehnično področje:

"Problematika kadrov v kombinatu ni vsem dovolj poznana, če je, pa to pomeni, da jo zavestno puščamo ob strani in se zavedamo odgovornosti, ki jo s tem prevzemamo."

Večina delovnih organizacij v kombinatu v svojih izhodiščih (za to konferenco - op. ur.) omenja problem kadrov. Delovne organizacije, ki so načrtovale zaposlovanje strokovnih kadrov, ugotavljajo (v svojih izhodiščih za to konferenco - op. ur.), da se strokovni delavci ne prijavljajo za razpisana dela in naloge.

S kadrovsko problematiko se ubadamo tudi na razvojno-tehničnem področju skupnih služb kombinata. Za zaposlovanje na njem imamo postavljene stroge kriterije. Vsako leto znova se v okviru svobodne menjave dela dogovarjamo tudi o planu zaposlovanja. Ne glede na to pa spričo kritičnega primanjlovanja kadrov delovnim organizacijam v kombinatu za izpolnjevanje njihovih razvojno-tehničnih nalog prihaja do teženj, da bi še tiste kadre, kolikor jih na razvojno-tehničnem področju skupnih služb kombinata imamo, odstopali posameznim delovnim organizacijam in tako počasi docela okrnili sposobnost tega področja skupnih služb kombinata za izvajanje dogovorjenih skupnih razvojno-tehničnih del in nalog kombinata.

Menim, da so sedanji kadrovski problemi v našem kombinatu posledica dolgoletne politike, da smo kadre za izpeljevanje strokovnih nalog iskali drugje, da smo po znanje hodili drugam - da se nismo zavedli, da bi si lahko usposobili lastne strokovne kadre, jim zagotovili tudi primerno materialno bazo za delo kakor tudi primerno klimo za življenje in uveljavljanje v naših delovnih okoljih. Strokovni kadri so bili in so med nami še vedno anonimni in, žal, dostikrat označeni tudi kot krivci za neizpeljane naloge. Zato pa smo tudi še vedno strokovno zelo odvisni od drugih.

Med strokovnimi kadri v naših delovnih organizacijah obstajajo tudi pregrade, na primer med TOZD TE Šoštanj - Inženiring, investicijsko službo v rudniku in strokovnimi kadri v ESO... V rudniku je, recimo, v uresničevanju večstomilijardna investicija (če računamo v starih dinarjih - op. ur.), vendar ni nobenega strokovnega sodelovanja v zvezi z njo na ravni kombinata. Sploh ni nobenega skupnega posveta o izpeljevanju takih investicij. Delamo ločeno, kot da nismo v eni 'hiši'. Vsak za-

RUDAR - INFORMATOR: Glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Titovo Velenje (T. Velenje - Rudarska 6, telefon h.c. 851 100)

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

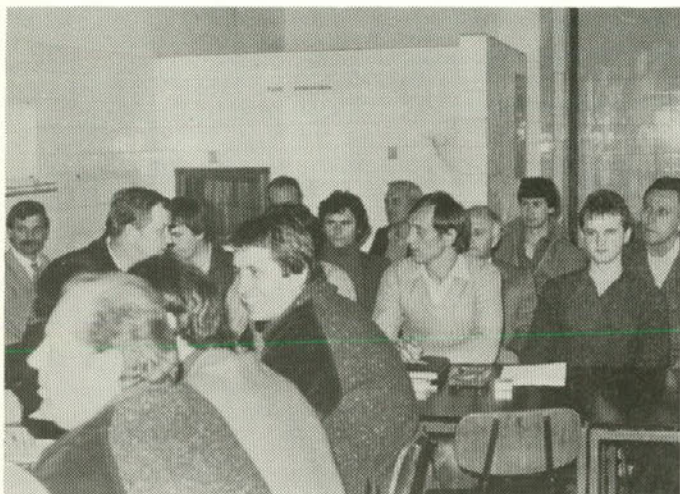
- a) delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Ivan Krejan (RL - J. mehanizacija) - namestnik Ivan Jelen (RL - J. Škale), Anton Ribarič (RL - DSSS) - namestnik Vili Kerin (RL - J. Preloge), TE Šoštanj - Maks Lomšek (namestnica Zinka Moškon), ESO - Alojz Filipančič (namestnik Dragan Čelofiga), Plastika - Janez Kovarčič (namestnik Roman Rebernik), EFE - Mile Maksimovič (namestnica Milena Gril), Avtopark - Anton Sever (namestnik Branko Kranjčec), Tiskarna - Silvo Pešak (namestnik Marko Boruta), Družbeni standard - Dragica Pohar (namestnik Jože Mirtič), Avtomatska obdelava podatkov - Irena Likar (namestnica Mira Uranc), Zavarovanje - Niko Pečovnik (namestnik Josip Malinovič), DSSS SOZD - Branko Ledinek (namestnica Anica Pristovšek);
- b) delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Konstantin Kuzmin (DSSS SOZD - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD - glavni in tehnični urednik), Bojan Ograjenšek (DSSS SOZD - novinar reporter), Draga Borovnik (DSSS SOZD - novinarica lektorica), Vesna Kores (DSSS SOZD - tajnica in stavka glasila), Lojze Ojsteršek (DSSS SOZD - fotografske storitve), Drago Bahun (DSSS SOZD - tajništvo samoupravnih organov SOZD), Nada Dermol (referentka za informiranje v TE Šoštanj), predstavnik OK SZDL Velenje.

Predsednik uredniškega odbora: Ivan Krejan • Naslov uredništva: Titovo Velenje - Prešernova 10 (DSSS SOZD - telefon h.c. 851 100, interno 260 - soba 58 nad pošto T. Velenje).

Tiska DO Tiskarna REK Titovo Velenje (T. Velenje - Celjska cesta, telefon 850 566 ali 851 630) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada v višini števila zaposlenih + 100 izvodov.

se zatrjuje, da pokriva potrebe svoje delovne organizacije in da za koga drugega ni nalog iz nje. Nedvomno pa drži, da bi z dobrim strokovnim sodelovanjem zastavljene naloge lažje izpeljevali..."

Te okoliščine so po mnenju Franca Pečovnika tudi vzrok, da nismo prišli nikamor z uresničevanjem dogovora o ustanovitvi delovne organizacije za inženiring; medtem ko je vodja temeljne organizacije Inženiring v TE Šoštanj Janez Černivec, potem ko je navedel nekaj kazalcev delovne in poslovne uspešnosti te temeljne organizacije, predlagal izvedbo ankete med strokovno-tehničnimi delavci v organizacijah združenega dela znotraj našega kombinata o tem, kaj sploh bi želeli v delovni organizaciji za inženiring, ki naj bi jo ustanovili, delati.

Udeleženci akcijske konference

V zapik vsem tem in drugim izrečenim opozorilom na akcijski konferenci pa navedimo tale prispevek Mirka Bizjaka, sodelavca poslovnega odbora našega kombinata in člana občinske konference ZKS Titovo Velenje:

"Na osnovi lani oktobra sprejetega zakona o energetske gospodarstvu (Ur. l. SRS št. 33/81) poteka priprava družbenega dogovora o samoupravnem organiziranju energetskega gospodarstva SR Slovenije.

Iz osnutka tega dogovora, ki naj bi bil kmalu sprejet kot predlog, je razvidno, da naj bi v slovenskem energetske gospodarstvu imeli štiri SOZD, in sicer REK Titovo Velenje, REK "Edvard Kardelj" Trbovlje, Petrol in EGS (Elektrogospodarstvo Slovenije). Energetska dela obeh REK pa naj bi se pri tem -

je rečeno v obrazložitvi tega osnutka - po tehnično-tehnološki plati povezovala v SOZD EGS in le po ekonomski in proizvodno soodvisni plati znotraj svoje sestavljene organizacije. Vendar glede na določila ustave in zakona o združenem delu taka rešitev za položaj energetskih temeljnih organizacij obeh REK ne pomeni napredka, temveč stagnacijo, in zato terja, da jo temeljito pretrase, preden bi obveljala."

Razvojne dosežke v našem kombinatu pa so na akcijski konferenci skoraj spregledali

Resda je ta akcijska konferenca osnovnih organizacij zveze komunistov v našem kombinatu sodila tudi v okvir naših priprav na bližnji 9. kongres Zveze komunistov Slovenije in je zato z vseh vidikov morala kritično pregledati, koliko ves delovni kolektiv SOZD REK Titovo Velenje zares neomajno stopa po poti, ki sta nam jo začrtala velika graditelja naše revolucije, socialističnega samoupravljanja in neuvrščene politike naše domovine tovariš Tito in tovariš Kardelj. Vendar ob tem ne bi smela skoraj spregledati razvojnih dosežkov v našem kombinatu, naših pridobitev, na katere smo lahko ponosni. Le osnovne organizacije zveze komunistov v TE Šoštanj so v gradivu, ki so ga pripravile za konferenco, sorazmerno objektivno ocenile tako izpolnjevanje proizvodnih nalog in dosežene rezultate pri združevanju dela in sredstev kakor tudi razvoj družbenega standarda delavcev ter usklajevanje osnov in meril delitve sredstev za osebne dohodke, sredstev skupne porabe in drugih osebnih prejemkov v kombinatu; na splošno pa je konferenca premalo poudarila, pri čem smo od ustanovitve kombinata nekaj le dosegli... To pomanjkljivost je s svojim prispevkom k delu konference nekoliko odpravil le drugi delegat članov zveze komunistov iz skupnih služb naše sestavljene organizacije - Mirko Žolnir, ko je povedal približno tole:

"Dostikrat govorimo, kaj vse naj rešimo, ob tem pa se nam zgodi, da kdaj tudi pozabimo, kaj smo le rešili, naredili, kaj smo dosegli. Tam zunaj sem prejel, ko sem šel proti tej stavbi, pogledal na parkirne prostore, malo statistično, in naštel na njih 101 parkiran osebni avto. To je že neki znak dobrega življenja, standarda lastnikov teh avtomobilov.

So pa še drugi konkretni rezultati tudi dela delavcev združenih organizacij v naš kombinat, odkar obstaja, in po krizah v premogovništvu konec šestdesetih in v začetku sedemdesetih let. Saj če se ozremo po Šaleški dolini, vidimo, koliko je stanovanjskih blokov in hiš, ki še niso tako stare, koliko je novih javnih zgradb, cest in drugih komunalnih objektov, ki jih še pred nekaj leti ni bilo. Vse to je tudi rezultat združevanja dela in sredstev delavcev v našem kombinatu.

Potem so tu še novi industrijski objekti. Poleg drugih organizacij združenega dela v dolini so si tega ali onega zgradile tudi domale vse združene organizacije v naš kombinat. V našem rudniku so uresničili investicijski program za povečanje letne proizvodnje lignita na 4,7 milijona ton. V Šoštanju je bila dokončana četrta faza izgradnje termoelektrarne. Obrati ESO so se preselili v nadomestne objekte in poleg njih zgradili še halo za proizvodnjo hidravličnih sistemov. Tudi delovna organizacija EFE se je preselila v nadomestne objekte, delovna organizacija Tiskarna pa si je zgradila popolnoma nove proizvodne prostore, kar precej velja tudi za delovno organizacijo Avto-prevoznništvo in servisi. Zdaj pa bo za del svoje dejavnosti dobila novo proizvodno halo še Plastika ali po novem SIPAK... In še druge manjše take pridobitve bi lahko naštel, ki pa nikakor niso mogle nastati stihijsko - brez samoupravnih aktov, premišljenega razvojno-tehničnega dela, projektov itd., kot bi se dalo sklepati po nekaterih zapisanih mnenjih v gradivu za to konferenco."

Vtisi enega od delegatov z akcijske konference

Vprašanja, ki težijo delavce v rudarsko-elektroenergetski verigi naše sestavljene organizacije, smo znova pretresli na akcijski konferenci osnovnih organizacij zveze komunistov v kombinatu, in sicer z željo, da jih naši delegati prenesejo 9. kongresu Zveze komunistov Slovenije in 12. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije in tako z našimi težavami seznanijo širšo družbenopolitično skupnost, da nam bo po potrebi lahko pomagala izoblikovati pot nadaljnega samoupravljanja, naprednega gospodarjenja in razvijanja humanih medsebojnih odnosov.

Od vseh sprejetih obveznosti in usmeritev na akcijski konferenci so najpomembnejše naslednje naloge, ki zadevajo ekonomski, gospodarski in družbenopolitični napredek združenih organizacij v naš kombinat:

- čim boljše moramo uskladiti dohodkovne odnose med TE Šoštanj in rudnikom in preiti k skupnemu vlaganju sredstev,
- združene organizacije v naš kombinat se morajo dogovarjati in skupaj odločati o proizvodnji in kadrih, energetski deli kombinata morajo ustvarjati skupni prihodek, na tržišču pa naj v njihovem imenu nastopa kombinat kot celota,
- skrbeti moramo tudi za ustrezen razvoj neenergetskih dejavnosti v kombinatu.

Delovne organizacije in delovne skupnosti našega kombinata so lahko zadovoljne s proizvodnimi rezultati, z odnosi, ki vladajo med rudnikom in TE Šoštanj pa še ne. To je bilo mnenje vseh delegatov na konferenci. Vsi delavci v SOZD REK Titovo Velenje se moramo zato zavzemati za skupno gospodarjenje s finančnimi sredstvi v kombinatu kakor tudi za čimbolj gospodarno in pravično pridobivanje in razporejanje skupnega prihodka v njegovem energetskem delu. Že prisotnost delegatov na konferenci, ki je bila kar 96,3 odstotna, nam daje upanje, da bomo to tudi dosegli.

Postavljeni enajstčlanski izvršilni organ (stalno predsedstvo) akcijske konference je sprejel nalogo, da bo kot organ osnovnih organizacij zveze komunistov v našem kombinatu vodil in spremljal gospodarski in samoupravni napredek združenih organizacij v naš kombinat, jih spodbujal k skupnemu gospodarjenju s finančnimi sredstvi, skupnemu reševanju invalidske problematike, investiranju, reševanju kadrovskih vprašanj, težav pri nabavi deviz in drugih vprašanj, ki so pomembna za cel kombinat.

Če hočemo, da bo energetika panoga, ki bo zagotavljala Jugoslaviji čimveč premoga, energije in velik narodni dohodek, moramo še modernizirati jamsko mehanizacijo in napeti vse sile, da bomo zagotovili dovaj rezervnih delov zanjo. Vsak moderniziran premogovnik bo tudi vabljivejši za kader, ki ga potrebuje. Pri reševanju nekaterih težav, kot je na primer zagotavljanje deviznih sredstev, pa bo premogovnikom morala na pomoč priskočiti tudi širša družbena skupnost.

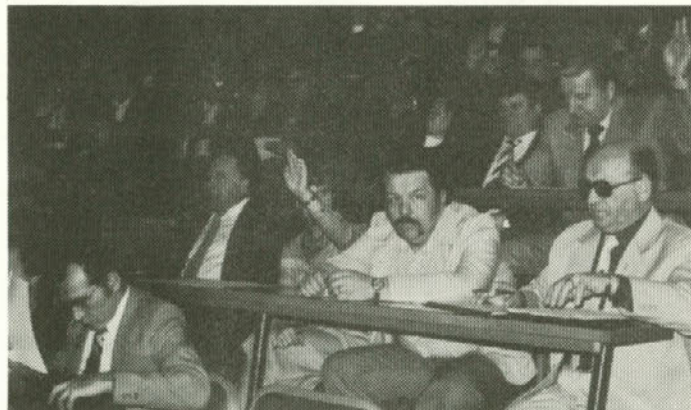
Akcijsko konferenco lahko pozitivno ocenimo, saj so komunisti na njej z mnogimi predlogi pokazali, da se

Udeleženci akcijske konference; kot vidimo na sliki, so bili med njimi tudi predstavniki izvršnih organov občinskih družbenopolitičnih organizacij Titovo Velenje.

Delovno predsedstvo in del udeležencev konstitutivne seje...

konference osnovnih organizacij ZS našega rudnika 28. marca

s skupnimi močmi tudi v našem kombinatu dá preiti k skupnemu gospodarjenju in izpeljati takšne odnose, ki bodo sprejemljivi za vse delavce kombinata in tudi celotnega elektrogospodarstva Slovenije.

I. J.

- - -

Vse sprejete sklepe in stališča na tej akcijski konferenci bomo objavili v Informatorju.

Uredništvo

Na rob akcijski konferenci osnovnih organizacij zveze komunistov v našem kombinatu 9. aprila

Iz poročila predsednika konference in prispevkov delegatov k razpravi na konstitutivni seji konference osnovnih organizacij zveze sindikatov Rudnika lignita Titovo Velenje 28. marca

V rudniku smo lani delali skoraj ob vseh prostih sobotah. To je bilo nujno, da smo letni proizvodni načrt rudnika tudi presegli, saj če bi ga le dosegli, bi poslovno leto 1981 končali z izgubo, tako pa ga nismo. Nasploh pa je treba reči, da dohodkovni odnosi v energetiki še vedno niso urejeni, saj energetske temeljne organizacije tudi ob dobrih proizvodnih rezultatih poslujejo na meji izgube.

Tudi letos bomo morali doseči čim večjo proizvodnjo rudnika in si obenem prizadevati za nadaljnjo ekonomsko stabilizacijo. Vendar ne z odrekanjem, temveč z boljšim gospodarjenjem, boljšo izrabo delovnega časa, z zmanjšanjem obsega odsotnosti delavcev od dela. Eden od vzrokov velikega števila izgubljenih delovnih dni zaradi bolezenskih dopustov je brez dvoma tudi slaba organiziranost in kadrovski deficit v zdravstvu, posebno kar se tiče preventive, ki pa je tudi naša stvar, ne samo zdravstva. V preteklosti smo z notranjimi problemi neorganizirano silili navzven, ker odnosov nismo najprej uredili znotraj. To bomo morali popraviti na vseh področjih, posebno pa pri planiranju, spremljanju uresničevanja proizvodnih planov, pri nagrajevanju po rezultatih živega in minulega dela. V te procese se bomo morali tudi bolj množično vključevati, kot smo se vključevali v preteklosti. To velja tudi za vključevanje v skupščinski delegatski sistem. Delegatske skupščine SIS in družbenopolitičnih skupnosti morajo postati torišče mnenj in interesov delavcev. Za doseg tega cilja pa bo treba izboljšati tudi informacije za delavce in delegate, saj so doslej bile te informacije preveč formalistične. Poleg tega pa ni bilo dovolj povratnih informacij za delegatsko bazo.

Skratka, stabilizacije se bomo morali lotiti bolj praktično, bolj samoupravno, in to tudi z vidika SLO in družbene samozaščite, saj se moramo zavesti, da v današnjem svetu ostane svobodna le družba, ki je sposobna sama obvarovati svojo ekonomsko in politično

svobodo. Zaradi tega pa bomo v naših temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih morali čimprej ponovno oceniti družbeno-ekonomske in politične razmere.

- - -

V našem občinskem skupščinskem delegatskem sistemu res nekaj šepa. Ni tako, kot smo si začrtali. Stvari pa bomo morali urediti najprej znotraj temeljnih organizacij. Skupščine nekaterih SIS so se tudi po trikrat razšle, ker ni prišlo dovolj delegatov za sklepčnost. Delegate, ki ne izpolnjujejo svoje delegatske funkcije, kličimo na odgovornost! Nadalje, strokovne službe in izvršilni organi delegatskih skupščin ne dajejo vedno odgovorov na vprašanja iz delegatske baze. Če jih dajo, pa odgovori včasih ne pridejo v bazo.

- - -

V rudniku smo fazo pojasnjevanja ciljev stabilizacije že presegli, saj rudarji so se z delom vključili vanjo. Z izjemnimi delovnimi naporji so dokazali, da planirane proizvodne naloge lahko presežejo. Vendar čezplanska proizvodnja rudnika je večinoma rezultat čezplanskega nadurnega dela, namesto da bi jo dosegli z boljšo, sodobnejšo mehanizacijo. Samo več mehanizacije ni rešitev, saj potem potrebujemo več strežnega osebja, ki pa ni produktivno, in nam zato produktivnost stagnira. Večjo produktivnost bomo lahko dosegli le z večjim izkoristkom mehanizacije, ustrežnejšo obložitvijo delovišč in z inovacijskimi prizadevanji. Za inovacijsko dejavnost veliko premalo storimo. Vanjo se vključujejo le eni in isti delavci in še ti po večini niso iz proizvodnje, čeprav sta pomen in učinkovitost te dejavnosti odvisna predvsem od množičnosti vključevanja proizvodnih delavcev vanjo.

- - -

Vprašanje odnosov v elektroenergetski reprodukcijski verigi je vprašanje zagotavljanja ustavnega položaja proizvodnega delavca v tej verigi. Zdajšnja samoupravna organiziranost tega reprodukcijskega kompleksa ni izboljšala položaja temeljnih organizacij, ki so udeležene pri proizvodnji električne energije. V našem rudniku se to vidi v tem, da ni mogel resnično zaživeti samoupravnega sporazuma o skupnem prihodku kombinata. Ta sporazum pa ni mogel resnično zaživeti zato, ker sedanja samoupravna organiziranost elektrogospodarstva ne zagotavlja neposredne svobodne menjave dela in sredstev med proizvajalci in uporabniki električne energije, torej njihovega enakopravnega položaja v procesu menjave dela in sredstev.

Akti o organiziranosti in skupnem prihodku elektrogospodarstva, ki so v pripravi, morajo odpraviti dosedanje pomanjkljivosti.

Delavci naših temeljnih organizacij terjajo tudi rešitev vprašanja likvidnosti proizvajalcev termoelektrične energije.

- - -

129. člen zakona o združenem delu govori o nagrajevanju podelu in delovnih rezultatih. Ta člen zakona o

združenem delu bi morali tudi dosledno izvajati, vendar ga ne. Pri nagrajevanju marsikaterih delavcev ne ugotavljamo niti količine opravljenega živega dela, kakovost opravljenega dela pa tudi v premogovništvu ugotavljamo le pri končnem proizvodu, ne pa tudi v vmesnih fazah, pri uporabi delovnih sredstev za končni proizvod.

Zaradi omejenega uvoza bi vsekakor morali iz razpoložljivih delovnih sredstev iztisniti čim več in za to delavce stimulirati. Nič nismo naredili tudi za vračanje rabljenega lesa v jamo, za varčevanje z elektriko in za odpravo podvajanja del. V naši delovni organizaciji je tudi malo mest, kjer bi bilo mogoče direktno kontrolirati izrabo delovnega časa delavcev. Disciplinska komisija res marsikaj obravnava, a njene rešitve kruha ne režejo. Potreben je dober pravilnik o osebni delovni uspešnosti in potem izvajanje tega pravilnika.

Reševanje teh stvari moramo zopet spodbuditi, da bodo zaposleni delavci stimulirani za boljše delo. Teh problemov pa se je treba lotiti kompleksno, in primerni ljudje morajo biti za to, da ne bomo akcije načenjali enostransko.

V temeljnih organizacijah rudnika je precej delovnih invalidov, ali se vsi zanimajo za delo, ki ga opravljajo, pa je vprašanje. Vendar vseh problemov v zvezi s tem vprašanjem ne morejo reševati temeljne organizacije same. Potrebna jim je pomoč zdravstva, sindikata energetike, posebnih strokovnih institucij. Program za to je že zastavljen in ga je treba pospešeno uresničevati...

Uredništvo

30 let razvoja in dela ESO

Vili Jelen, predsednik
KPO delovne organizacije ESO:

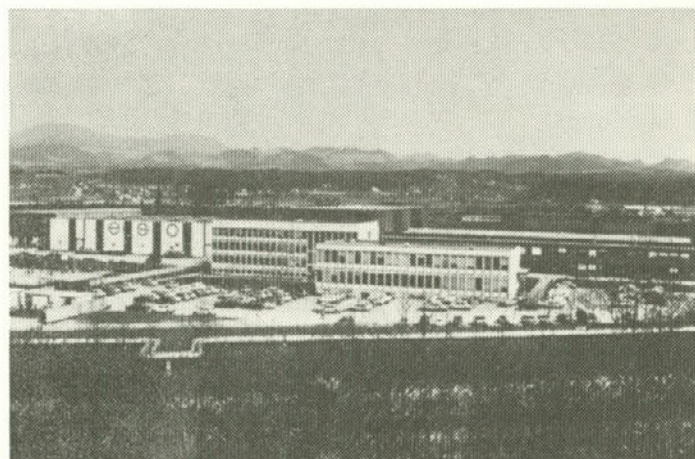
"Začetek dejavnosti delovne organizacije Elektrostrojna oprema (ESO) sega daleč nazaj in je tesno povezan z razvojem Rudnika lignita Titovo Velenje. Prostori, v katerih je potekala sprva izključno le remontna dejavnost ESO, so bili pod staro rudniško klasirnico in kopalnico in v lesenih barakah na Jašku Škale. Z začetkom izgradnje novega izvoznega jaška in drugih rudniških objektov v Prelogah in s povečanjem potreb po premogu se je odprla tudi možnost perspektivnega razvoja remontnih delavnic ESO, ki so sčasoma prerasle v resnični ElektroStrojni Obrat.

Prvi objekt ESO je bil dograjen 1952. leta v Prelogah. V njem so imeli svoje prostore ključavničarji, električarji in kleparji; kovači in sedlarji pa so delali v objektu poleg kolesarnice. Vse te delavnice so bile opremljene z malo stroji in še ti so bili stari in izrabljeni.

Nekaj let pozneje je bila zgrajena hala za kovaško delavnico in leta 1970 nova hala za mehanično delavnico.

Tako kot je razvoj rudnika vplival, da smo v mehanični in kovaški delavnici z zgolj remonta prešli na izdelavo nove opreme, sta razvoj in izgradnja mesta Velenje vplivala, da so se v drugih naših delavnicah razvile močne instalaterske skupine za centralno kurjavo, daljinsko ogrevanje, vodovod in elektroinstalacije z omrežji.

Z višjo stopnjo mehaniziranosti rudnika je obseg naših remontnih del za rudniške obrate tako narastel, da smo prešli iz kosovnih na serijska popravila in da so pri tem iz jame prenesli vsa popravila transportne opreme in jeklene podgrade.

ESO danes

Vse to je seveda terjalo večje število delavcev in opremljenost naših delavnic z boljšimi in sodobnimi stroji. Poleg univerzalnih strojev so se v ESO začeli pojavljati specialni stroji z visoko storilnostjo, temu primerno pa se je moral dvigniti tudi nivo strokovnosti delavcev pri strojih. Posledica obojega sta bila splošni dvig storilnosti naših obratov in pojav nekaj prostih strojnih kapacitet. Spričo tega in zaradi ekonomskih razlogov smo začeli sodelovati tudi z zunanjimi strokovnimi delavci in OZD, tako da danes uspešno sodelujemo z velikimi OZD, kot so TAM Maribor, EMO Celje, MONTER Dravograd, RAPID Koprivnica, FADIP Bečej, BNT Pucarjevo, STT Trbovlje, Prva Petoletka Trstenik, IMP Ljubljana in drugi.

V tem času smo obvladali izdelavo stojk, stropnikov, gumijastih in verižnih transporterjev, drobilcev, stiskalnic in elementov jamskega hidravličnega podporja OMKT, OKP, salzgitter, hemscheidt, TKO in dowty in s tem so naše delavnice prešle že v kategorijo delavnic za izdelavo težke rudarske opreme in izvajanje velikih remontnih del kakor tudi za izgradnjo kompletnih industrijskih sistemov naprav.

Ves ta nagel razvoj ESO je terjal tudi ustrezno reorganizacijo dela, in to od izdelave dokumentacije, priprave dela in prek kontrole do proizvodnje ter raziskave trga in iskanja možnosti za proizvodnjo novih izdelkov in novih odjemalcev naših storitev in proizvodov. Seveda pa pri izvrševanju teh nalog ni manjkalo težav. Tudi danes smo pred velikimi problemi, in sicer pred primanjčovanjem skladiščnih površin in objektov, katerih rešitev pa je že zajeta v razvojno-investicijskem programu naše delovne organizacije in delovne organizacije Rudnik lignita Titovo Velenje.

Leta 1974 smo položili temeljni kamen za nove proizvodne hale ESO in v takratnem programu povečanja proizvodne zmogljivosti in modernizacije pridobivanja premoga in električne energije predvideli tudi izdelavo transportne in druge opreme v naših obratih.

Razširitev dejavnosti ESO je bila predvidena na novi lokaciji, zajela pa je povečanje delovnih prostorov, nabavo dodatne opreme in povečanje števila delavcev.

ESO je leta 1962 imel 169 delavcev in nekaj manj kot 10 milijonov dinarjev celotnega prihodka, leta 1967 povprečno 178 delavcev in 11,5 milijona dinarjev celotnega prihodka, leta 1972 že 318 delavcev in 63 milijonov dinarjev celotnega prihodka in leta 1977 povprečno 507 delavcev in natanko 288 970 944 dinarjev celotnega prihodka, za letos pa smo načrtovali povprečno 644 zaposlenih delavcev in že kar 1 milijardo dinarjev celotnega prihodka.

V listini, ki smo jo vgradili v temeljni kamen za nove proizvodne hale ESO, smo zapisali, da bomo v svoji dejavnosti odpirali nova dela in naloge za naše naslednike, prispevali z njo k dvigovanju osebnega in družbenega standarda delovnih ljudi in občanov in se z delom borili za svetle ideale naše socialistične revolucije, na čelu katere je bil naš ljubljani tovariš Josip Broz - Tito.

- - -

Člani delovnega kolektiva ESO želimo delavcem vseh drugih združenih organizacij v REK Titovo Velenje prijetne prvomajske praznike in jim čestitamo za dosežene delovne uspehe, z željo, da bi z nami še naprej tako uspešno sodelovali kot doslej."

Razgovor z Nestlom Žgankom, direktorjem našega rudnika v pionirskih letih naglega povojnega razvoja cele Šaleške doline, o začetkih dejavnosti ESO

Elektrostrojna oprema, proizvajalec rudarskih strojev in naprav iz Titovega Velenja, letos praznuje 30-letnico svojega razvoja in dela. V stoletju skokovitega tehnološkega napredka, v katerem živimo, je to lahko veliko ali malo, zagotovo pa dovolj, da lahko trdimo, da smo dosegli neko industrijsko zrelost. In kakor je v

življenju v navadi, da dete začne spraševati po svojih starših najbolj takrat, ko odraste, nas je nekaj delavcev iz ESO prišlo k tovarišu Nestlu Žganku s prošnjo, da nam pove, kako je bilo takrat...

Tovariš Nestl nam je rade volje ustregel. Najprej je povedal, da ga je CK ZKS leta 1950 poslal v Velenje za direktorja RLV, ker ta ni dajal pričakovanih in zaželenih ton lignita, ki je bil v tistih letih enako ali pa še bolj dragocen kot danes.

Rudnik je poznal, saj ga je z odgovornimi nalogami obiskoval že prej. Od tod so izvirala tudi lokalna nasprotovanja proti njemu, ki so ga skoraj omajala, kljub njegovi pozneje tako znani nepopustljivosti in vztrajnosti. Vendar odločitev CK ZKS je obveljala: prepričali so ga, začel je z delom!

Sicer pa pogledajte, kako je potekal naš razgovor z njim!

- - -

Kaj nam lahko poveste za uvod?

Veliko stvari vidim in vem, da vsaka revolucija prinese veliko pozitivnega, pa tudi nekaj negativnega. Slabosti pa je mogoče odpraviti, če so pravi ljudje, dovolj poštene in prizadevni.

Kakšne ukrepe ste takrat lahko uveljavljali, denarja verjetno ni bilo veliko?

Sredstva so bila, vendar jih niso znali koristno uporabiti. To sem tedanjemu vodstvu rudnika tudi očital. Glavno sporno vprašanje je bila trditev, da rudnik sploh nima ustreznih kapacitet za proizvodnjo, ki so jo od njega zahtevali. Ob tem pa je izvozno kolo več stalo, kot pa se vrtelo. Videl sem, da je treba najprej urediti zelo slabe odnose med uslužbenci in rudarji. Imeli smo sindikalne in partijske sestanke, pa ni bilo nič boljše. Po mesecu dni sem sklical vse nameščence in jim rekel: "Veliko sem razmišljal. Proizvodnjo je treba povečati. Za novo Jugoslavijo je bilo veliko trpljenja in veliko žrtev, pridobiti si moramo tudi zaupanje rudarjev. Pojdimo vsi skupaj v jamo udarniško delat! Prepričan sem, da ste pridni in da znate delati."... In smo šli. Nekateri so bili prav navdušeni, drugi manj. Vsakemu smo odredili njemu primerno delo. Rudarji so sprva čudno gledali, pa so kmalu spoznali, da z našim delom veliko več zaslužijo. Kar hitro smo se izredno dobro razumeli. Uvedli smo tekovanja, na pomoč nam je prišla tudi večja skupina miličnikov pod vodstvom majorja Ježa. Razpoloženje je bilo tako, da ga, kdor ga je doživel, ne bo do smrti pozabil. Prepevali smo in vriskali, delali pa z najbolj preprostimi sredstvi. Podpirali smo izključno z lesom. In vendar je proizvodnja narasla. Dokazali smo, da se je ing. Gostiša motil, ko je trdil, da ima jašek kapaciteto samo za 1 200 ton. Izvozili smo tudi 3 600 - 3 800 ton na dan iz tega istega jaška. Normalno smo skoraj vedno "fedrali" 3 200 ton na dan.

ESO je takrat "prebival" v prostoru pod separacijo, bolj podobnem bunkerju kot delavnici. Vztrajal sem, da ga prestavimo v primernejše prostore, vendar ne v zgradbo, ki je bila namenjena novim kopalnicam. S

tem bi bili oškodovani rudarji, ki se v stari kopalnici, kjer je povsod pihalo in vleklo, niti niso upali kopati. Takoj smo začeli s pripravami za izgradnjo novih prostorov na Jašku Preloge. Že takrat smo se odločili, da bomo zgradili malo večje prostore, da se bo elektrostrojni obrat lahko razvijal.

Prvi transporter v jami je bil ameriške izdelave, zelo trpežen. Takrat je tudi Strojna tovarna Trbovlje začela s proizvodnjo rudarske mehanizacije, pri nas pa smo jo preizkušali. Žal smo imeli z njo velike težave. Vendar začetek je vsak težak, to sem vedel. V Beogradu sem moral sprožiti problem raznolikosti uvožene in slabe kvalitete domače opreme. V Velenje je prišla celo komisija, ki je morala, čeprav zelo nerada, priznati, da je položaj zelo zelo slab. Ogrožena je bila tudi varnost rudarjev. Tako smo bili odvisno od sebe.

Dograjevali in popravljali smo opremo, ki smo jo dobili, in jo začeli po malem tudi sami izdelovati... Iz tistih delavnic je nastala ta tovarna, za katero res želim, da bi razvijala proizvodnjo, ki bo imela daljšo perspektivo in bo zaposlila čimveč strokovnjakov. Samo strokovnjaki lahko poskrbijo za to, da bomo odpirali več del in nalog, ki jih že zdaj potrebujemo. Organizirati je seveda treba tako proizvodnjo, ki bo zadostila domačemu trgu in ki bo primerna tudi za izvoz. Mislim, da je ESO na dobri poti, da se razvije v tej smeri, ne bo pa smel na uspehih zadremati. Poznati je treba svetovni razvoj, ne varčevati denarja za lasten razvoj; ne smemo biti prepočasni v uvajanju inovacij. Potrebujemo ljudi, ki bodo sposobni uvajati nove programe. Toda ne deset let prepozno! Imamo sredstva, da takoj zvemo za svetovni napredek, hodimo si ogledovat novosti na sejme, razstave. Ta spoznanja je treba uporabiti. Če naš človek nekaj poštudira, mu je treba prisluhniti in pomagati, ne pa mu nasprotovati. Takšna nas protovanja je treba zlomiti.

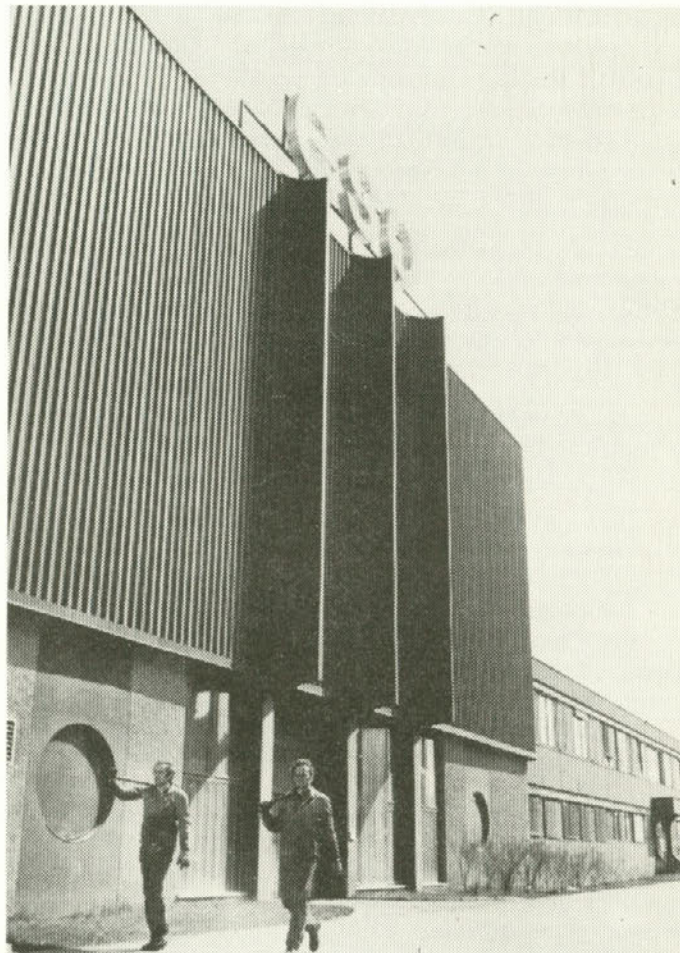
V našem sobesedniku se je oglasila borbenost, tista energija, o kateri smo toliko slišali, da je bila v srcu ljudi, ko so gradili Velenje.

Povrnili smo se k zgodovini ESO.

"Žal nam je bilo, da nismo zgradili še večjih obratov ESO", je dejal tovariš Nestl, "da bi bili spčetek novih programov. Proizvodna sredstva omogočajo življenje človeku. Ne me narobe razumeti, tudi drugo mora biti! Celo premalo dajemo za kulturo in tudi za šport. Toda kultura ni samo gledališče. Marsikaj je kultura. Najbolj tisto v človeku, srčna kultura, odnosi med nami. Premalo se poznamo, premalo se povezujemo. Več se moramo posvetiti temu, kar oblikuje človekovo notranjost."

Klicale so ga druge obveznosti. Razgovor je bilo treba počasi končati. Škoda, veliko bi se še lahko z njim pogovarjali! Vendar dovolj je povedal, da lahko vsi delavci v ESO v svoje veliko zadovoljstvo ugotovimo: izpolnili smo pričakovanja izpred trideset let in dosegli bomo tudi sedanje cilje.

Dragan Čelofiga

Objekti, v katerih imajo obrati ESO delovne prostore danes.

Še iz razgovora z Janezom Žižkom, skladiščnikom v temeljni organizaciji ESO - Strojni obrati

"Ko se spomnim starih delavnic... Vse je bilo majhno, stisnjeno, sedaj je to bistveno drugače. Naša delovna organizacija se je razvila!"

S temi preprostimi besedami je Elektrostrojni opremi izrekel priznanje Janez Žižek, ki je v skladišču njene temeljne organizacije Strojni obrati zaposlen deset let, sicer pa dela pri združenih organizacijah v naš kombinat že trideset let. Prvih deset let je bil rudar, a zaradi bolezni se je moral prestaviti k lažjemu delu

JANEZ ŽIŽEK

izven jame. Prekvalificiral se je v tovarni Sava v Kranju in se kot kvalificiran vulkanizer za naslednjih deset let zaposlil v našem obratu za izdelavo delovnih zaščitnih sredstev, od tam pa je prišel v ESO.

"Tako kot mnogi invalidi," je povedal Janez, "sem se tudi jaz težko poslovil od rudarskega dela in jamskega okolja. Šele po nekaj letih sem nanj pozabil toliko, da sem se lahko vživel v novo delovno okolje. Sedaj pa sem s svojim delom zadovoljen, še posebej zato, ker nisem vedno samo v skladišču, saj vozimo material iz glavnega skladišča na Jašku Preloge. Sploh mislim, da je za invalide v Rudarsko-elektroenergetskem kombinatu Titovo Velenje res dobro poskrbljeno."

Janez živi z ženo in hčerjo v družbenem najemnem stanovanju v Titovem Velenju, in če ga kdo vpraša, od kod je doma, pravi, da je domačin. Za odtonek drugačen naglas njegove izgovorjave pa opozarja, da vedno ni bilo tako. Iz Ptuja je prišel, kajti pri petnajstih letih je moral prostor za mizo prepustiti mlajšim bratom in sestram in sam poskrbeti zase. Spominja se, da je bil velenjski rudarski šolski center s svojim internatom prav prijazno zatočišče za mladega fanta in tudi primerna pot do poklica.

Tudi takole so se dričali v dolino.

Nikoli mu ni bilo žal, da si v času podajanja v svet ni izbral drugega kraja, sploh odkar je v našem mestu urejeno balinišče, pri ureditvi katerega je opravil mnogo udarniških ur in sedaj na njem preživi marsikatero prijetno popoldne.

Draga Borovnik

Da se ne pozabi!

Beli dan vesele rekreacije delavcev iz naše delovne organizacije Tiskarna na Golteh

Po daljšem prerekanju, kot je to že v navadi v našem maloštevilnem kolektivu, je še bolj maloštevilni pripravljalni odbor sprejel sklep za izvedbo prvih zimskih zabavnih iger na Golteh v soboto, 6. marca, pa četudi bi se jih udeležila le peščica prijavljenih. Na dan odhoda je kar sedem osebnih avtomobilov komaj sprejelo poleg številne opreme za igre tudi vse udeležence. Že ob pogledu na vso tisto nemogočo kramo je nekaterim silil smeh na usta; dobra volja pa se je še bolj začela stopnjevati s približevanjem zimi v gorah; posebno tistih, ki so viseli prvič pod gondolsko "špago" ali "zajlo", kot pravimo. Dostop do "MULDE" je bil na nekem delu poti tako popoprán z živim pršičem, da se mi je pošteno stožilo po "dolgih spodnjicah".

Brž po uvodnih pripravah za igre se nam je na veselje vseh pridružilo še sonce. Zdaj je šele dolino prepiral smeh; s kričanjem v lavabojih, na lopatah, s kozarcem na drvečih saneh, pa ob "rdeči niti" in domisljicah, ki so lastne mladim bolj, "če pridejo v švung". Spusti z vrha na smučeh in saneh, kdaj neki le, če ne v teh letih in v tako silnem prostranstvu beline in zdravja.

Zatem smo jo mahnili v dolino, ker v Mozirski koči ni bilo prostora za sklep prvega dela. Če je ekipa z najslabšimi rezultati tekmovalja prejela največ vredno nagrado in nasprotno, najboljša le čaj za pomiritev, je bilo to treba jemati za "rdeča nit" grmečega smeha pri Pirnatu, ki se je vestno potrudil ne le za simpatični videz obloženih miz, pač pa tudi za "srbeče pete".

- - -

Kako so si vsi udeleženci želeli še podobnih srečanj, priča zanimanje za tako letno srečanje, poletne igre. Vendar prezgodaj bi bilo prognozirati, kako bo z nami. Sicer pa vas vabimo k idejnemu sodelovanju pri organizaciji teh iger.

Temeljna organizacija našega rudnika "Mizarska dejavnost"

Članke o lanskem poslovanju in aktualni delovni problematiki posameznih organizacij združenega dela v našem kombinatu, ki smo jih v naših glasilih začeli objavljati sredi obravnave sklepnih računov za leto 1981, končujemo z zapisom z našega obiska v še eni temeljni organizaciji našega rudnika, in sicer Mizarski dejavnosti, ki je podobno kot druge zunanje OZD v sestavi delovne organizacije Rudnik lignita Titovo Velenje nastala pred štirimi leti.

Besedo zopet najprej prepuščamo vodji OZD, ki jo predstavljamo, v drugem delu predstavitev pa bodo svoje rekli še trije delavci iz te, po številčnosti delovnega kolektiva najmanjše temeljne organizacije našega rudnika.

Gozdarski tehnik
CIRIL GREBENŠEK, vodja
temeljne organizacije
"Mizarska dejavnost":

"Sedanja temeljna organizacija Mizarska dejavnost sestavlja strojna in ročna mizarska delavnica, kolarska delavnica in oddelek za montaže na terenu.

V strojni in ročni mizarski delavnici, ki štejeta obe skupaj trideset delavcev, izdelujemo vse vrste stavbnega pohištva, tudi notranjo opremo, poleg tega pa sprejemamo naročila tudi za druga dela; na primer za izdelavo lesenih kalupov, ki jih v mariborski tovarni avtomobilov potrebujejo pri oblikovanju nekaterih delov avtomobilskih karoserij.

V kolarski delavnici, kjer imamo zaposlenih poprečno devet delavcev, izdelujemo pretežno leseno opremo in toporišča za ročna orodja, ki jih uporabljajo v jamskih temeljnih organizacijah našega rudnika. Poleg tega pa - pravzaprav je tega največ - orodja tudi nasajamo. Od opreme, ki jo izdelujemo v tej naši delavnici za jamske obrate, pa naj omenim remenate - to je posebne lesene okvire, ki jih potrebujejo pri jamskih gradnjah za obzidavo prog - pa različna jamska zračilna vrata, razne zaboje za strelivo, nabijalne palice (za vlaganje streliva v vrtnice) in lesena sidra za preprečevanje zruškov premoga.

V oddelku za montaže na terenu pa imamo običajno od sedem do devet delavcev, včasih tudi več ali pa manj. Glavno delo tega oddelka pa je vgrajevanje stavbne mizarske opreme v stanovanjske in druge objekte, in to predvsem v Šaleški dolini.

Delovna problematika

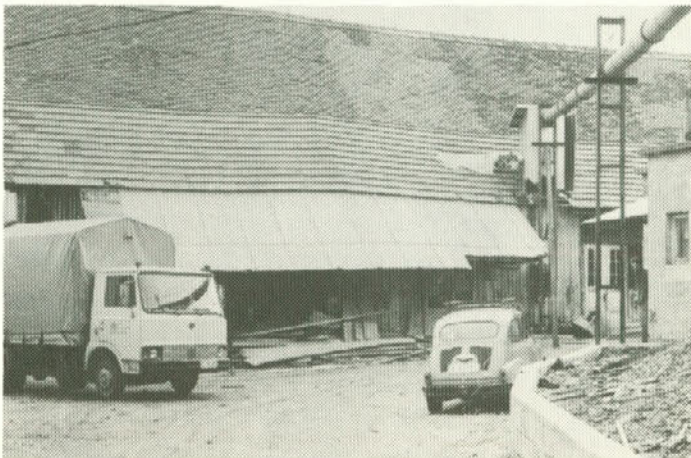
V večini organizacij združenega dela našega rudnika imajo precejšnje težave zaradi neustrezne kvalifikacijske strukture svojih delavcev. Tega problema pri nas skorajda ni. Od poprečno 48 vseh zaposlenih delavcev imamo samo enega brez kvalifikacije, tri polkvalificirane, vsi drugi delavci pa so bodisi kvalificirani, visoko kvalificirani ali delavci s 4-letno srednjo strokovno šolo. Težave pa imamo pri razpisih za učenje v gospodarstvu, zdaj v srednjem usmerjenem izobraževanju, saj pri mladih ni skoraj nikakršnega zanimanja za mizarski in kolarski poklic.

Temeljno organizacijo našega rudnika Mizarska dejavnost sestavljajo ročna in strojna mizarska delavnica,...

kolarska delavnica, ki ima delovne prostore v stavbi na spodnji sliki, in oddelek za montaže na terenu.

Med našimi delavci je zaposlenih tudi šest invalidov, večino jamskih, ki smo jih razporedili k ustreznim drugim delom in nalogam, kar se vidi tudi po tem, da niso toliko odsotni od dela zaradi zdravljenja kot v nekaterih drugih delovnih okoljih znotraj našega kombinata. Število odsotnih delavcev od dela zaradi zdravljenja je pri nas nasploh že nekaj let dokaj normalno, saj iz tega vzroka ne izgubimo več kot okrog 6 odstotkov vseh obračunanih dni.

Tudi neopravičenih odsotnosti delavcev od dela smo imeli v minulih letih, še zlasti pa lani, sorazmerno zelo malo.

Vsa ta delovna problematika je vsekakor zanemarljiva v primerjavi s težavami, ki nam jih povzročajo neustrezni proizvodni prostori. Vendar z ozirom na to, da je bilo v preteklih letih o tem že veliko izrečenega in napisanega, nimam prav veliko volje za ponavljanje vseh že znanih stvari; znova naj omenim le nekatere. Najprej to, da so bili delovni prostori naše temeljne organizacije adaptirani pred osemindesetimi leti, torej leta 1944, ko je požar deloma uničil zgradbo, v katerih so delali takratni mizarji in kolarji našega rudnika. Prvih nekaj let po vojni težave pri organizaciji mizarske dejavnosti rudnika resda niso bile tako velike, v poznejših letih pa je razvoj lesarske tehnologije vendarle vedno bolj terjal tudi modernizacijo naših delovnih prostorov. Zanj leta, ko tudi predpisi za varstvo pri delu postajajo vse ostrejši, je normalno delo, zlasti v naši strojni mizarski delavnici, zaradi zaostanka v tehnološkem razvoju marsikdaj celo onemogočeno. Dan za dnem se nam v tej delavnici namreč dogaja, da če en obdelovalni stroj obratuje, morata sosednja dva mirovati, ker za obratovanje vseh pač ni dovolj ustreznega delovnega prostora. Kako zelo nam tak način dela zmanjšuje delovno in poslovno uspešnost in kako draga je zaradi tega naša proizvodnja, sploh ni treba poudarjati. Poudarim naj le to, da imamo že nekaj časa pripravljeno gradbeno in lokacijsko dokumentacijo za začetek izgradnje nove proizvodne hale, vse je pripravljeno tudi za vložitev zahtevka za gradbeno dovoljenje, vendar si začetka in konca izgradnje nadomestnega objekta, ki ga tako zelo potrebujemo, iz različnih vzrokov ne upamo postavljati v konkreten časovni okvir. Prav ta negotovost pa vzbuja med nami pravo malodušje in upravičeno nepotrepljivost.

Poslovni rezultati

Kljub občasnim težavam pri preskrbi z nekaterimi repromateriali je lani celotni prihodek naše temeljne organizacije znašal 34,5 milijona dinarjev in bil tako v primerjavi z doseženim v letu 1980 večji za 40 odstotkov. Naši poslovni rezultati bi torej lahko bili nadvse ugodni, če obenem ne bi čez vse razumne meje poskočili tudi materialni stroški. Ti so se namreč lani v primerjavi s predlanskimi povečali kar za 86 odstotkov. To je bil tudi vzrok, da je naš dohodek lani znašal samo 16,4 milijona dinarjev in bil tako le 24 odstotkov večji kot v letu poprej. Po poravnavi obveznosti iz dohodka smo zato dosegli nič več kot okrog 13,5 milijona dinarjev čistega dohodka ali samo za 20 odstotkov več kot v letu 1980.

Kot sem že omenil, so lani materialni stroški v primerjavi s predlanskimi narasli za 86 odstotkov, k temu pa naj dodam še, da so toliko narasli predvsem na račun podražitev žaganega lesa, iveric, oplemenitenih iveric in opažnih plošč. Silovito naraščanje cen za žagan les, ki še nič ne pojenjuje, je posledica konjunktura za vse vrste lesa. V takih razmerah pa vsekakor moramo biti hvaležni temeljni organizaciji rudnika Zunanja dejavnost, ker nam nabavlja domala ves les, ki ga potrebujemo; v okviru njenih možnosti tudi smrekov in hrasov les, ki ga v naših delavnicah uporabljamo pri izdelavi stavbnega pohištva.

Še nekaj o rezultatih poslovanja v letošnjih prvih treh mesecih!

Kot vsako leto je tudi letos v prvih treh mesecih v naši de-

javnosti vladalo značilno zatišje za čas pred začetkom gradbene sezone; pravzaprav še večje kot predlani in prej, saj je zaradi vse večjih investicijskih omejitev tudi za nas bilo precej manj dela kot prejšnja leta v enakem obdobju. Kljub temu računam, da bomo dosegli pozitivni finančni rezultat, in to izključno na osnovi tržnih odnosov, saj naša temeljna organizacija ni navezana na skupni prihodek rudnika.

Boljše poslovne rezultate pričakujemo v naslednjih mesecih leta, ko bomo imeli več dela. Po naših načrtih bomo imeli največ dela v novi, nadomestni upravni zgradbi našega rudnika v Novih Prelogah, za katero bomo poleg stavbnega pohištva izdelali tudi večino notranje opreme. Glede na to, da delo tudi na drugih gradbiščih v naši dolini ni povsem zastalo, se nam torej ni treba bati, da bi naše delo in poslovanje zamrlo."

Friderik Grabner, poslovodja
v temeljni organizaciji
Mizarska dejavnost:

(Rodil se je 1943. leta v Migojnicah pri Mozirju. S krajšimi prekinitvami dela pri našem rudniku že od leta 1965, ko se je zaposlil v jami kot nekvalificirani kopač, potem, leta 1973, pa je končal delovodsko šolo lesne stroke in postal poslovodja, takrat še v rudniškem mizarskem obratu. Je poročen; z ženo živi v Titovem Velenju.)

"Kmalu bo minilo deset let odkar delam v mizarski dejavnosti velenjskega rudnika. Izkušnje, ki sem si jih nabral v tem obdobju, so me naredile strpnega pri reševanju naših vsakdanjih težav, ki jih ni malo.

Največje težave pri delu mizarske in kolarske delavnice izhajajo iz neustreznih delovnih prostorov. Zapuščina preteklosti v obliki starih barak in podobnih drugih zgradb, v katerih delamo, zavira normalen razvoj naše dejavnosti, obenem pa nam omogoča komaj malo boljše delovne in poslovne rezultate kot v kakšni obrtniški delavnici. Podobne težave imamo tudi pri pridobivanju novih sodelavcev, saj tudi med mlajšimi nekvalificiranimi delavci ni interesa niti za priučitev za mizarski poklic. To nam povzroča velike težave, saj ne moremo zagotavljati normalnega obratovanja vseh naših obdelovalnih strojev, ker nam primanjkuje ustrezno usposobljenih delavcev. Precej teh težav bi odpadlo že, če bi imeli dovolj delavcev z interno kvalifikacijo.

Kar se tiče obratovalne sposobnosti naših strojev, pa smo lahko še kar zadovoljni, čeprav ne sodijo več med novejša dosežke lesarske tehnike.

Ko sem že pri težavah, ki vplivajo na obseg in kvaliteto našega dela, moram omeniti tudi **pomanjkanje** kvalitetnega okroglega lesa. Še sreča, da nam pri premagovanju teh težav po gosto priskočijo na pomoč delavci temeljne organizacije Zunanja dejavnost. Njim gre zasluga, da naša temeljna organizacija nikoli povsem ne ostane brez najkvalitetnejših vrst lesa.

Sicer pa sem zadovoljen z delom, ki ga opravljam, čeprav mnoge vsakodnevne težave tudi meni zmanjšujejo delovno zagnanost. Samo naša dvorišča in dovozne poti poglejte: spomladi in med dolgotrajnim deževjem se spremenijo v blato, ki ga dan za dnem nosimo v delovne prostore! Res, vse drugače bi bilo, če bi imeli nove obratne prostore; potem bi imeli več smisla tudi za urejanje okolice..."

Gabrijel Gracer, KV kolar,
zaposlen v kolarski delavnici
TOZD Mizarska dejavnost:

(Rodil se je 24. februarja leta 1934 v Gaberkah pri Šoštanju. Je poročen; skupaj z družino živi v Pesjem. Pri našem rudniku dela že 18 let, ves čas v kolarski delavnici.)

"V minulih letih se je v naši temeljni organizaciji marsikaj spremenilo, in to v glavnem na boljše. V delavnice smo napeljali centralno ogrevanje, dobili nekaj novih obdelovalnih strojev, med katerimi sem bil najbolj vesel stroja za nasajanje orodja, saj nas je rešil naporenega ročnega dela. Namestili smo tudi odpraševalne naprave in tako poskrbeli za boljši zrak v naših delovnih prostorih. V tem obdobju smo doživeli tudi nekaj kadrovskega zamenjav v vodstvu naše temeljne organizacije, vendar temu ne kaže posvečati posebne pozornosti.

Čistega kolarskega dela je pri nas vse manj. Nekaj ga je resda še ostalo pri nasajanju ročnega orodja, na splošno pa za naše delo velja, da skoraj ni kolarske ali mizarske naloge, ki je ne bi bili sposobni izpolniti, če gre za potrebe jamskih temeljnih organizacij našega rudnika. Zaradi raznolikosti njihovih naročil je naše delo tudi zelo zanimivo.

Med težavami, ki jih delavci najbolj občutimo na svojih ramednih, je prav gotovo največja ročno prenašanje neobdelanega lesa. Že velikokrat obljubljenega viličarja namreč ne moremo in ne moremo dobiti.

Kar se tiče osebnih dohodkov, smo še manj zadovoljni; vsaj jaz sem vse bolj prepričan, da moje delo ni pravilno vrednoteno. Pa kaj morem: moji žepi so prazni tudi zato, ker z osebim dohodkom nikoli ne dohajam podražitev!

Največja želja delavcev, ki delamo v kolarski delavnici, pa so novi proizvodni prostori. Ne štejem več razprav, ki jih imamo o veliki razdrobljenosti in neustreznosti naših delovnih prostorov, denarja za prepotrebno novo proizvodno halo pa ni in ni. Sicer pa se zadnje čase tudi temu ne čudim več, saj še kesona za zbiranje odpadnega lesa, za katerega prosimo že dalj časa, ni od nikoder. Zato pa odpadni les leži okrog voglov naše delavnice in daje vtis razdrapanosti našega delovnega okolja in nas samih.

Pa naj bo dovolj o tem. Že tako sem povedal več, kot sem nameraval. Človeka namreč danes kaj hitro tepe jezik, če se preveč razgovori."

- Ali hočete povedati, da imate tudi vi težave s tem, ali pa to omenjate le kot splošen pojav?

"Govorim tudi iz svojih izkušenj, le da jaz teh težav sedaj skoraj nimam, ker vse bolj pogosto raje zamolčim tisto, kar bi me lahko spravilo v težak položaj."

Alojz Pesjak, KV mizar,
zaposlen v mizarski delavnici
TOZD Mizarska dejavnost:

(Alojz Pesjak, še vedno trden šestinpetdesetletnik je domačin, rojen v Šaleku. Poklica se je izučil pri velenjskem mizarskem mojstru Mehu, po odsluženju vojaškega roka, to je bilo leta 1950, pa se je zaposlil v privatnem sektorju, kjer je delal skoraj deset let.)

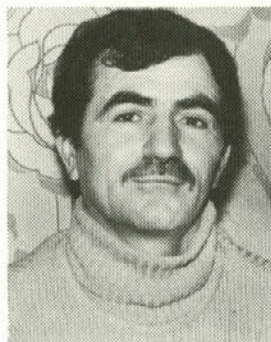
ALOJZ PESJAK

"Leta 1961 sem se zaposlil v rudniški mizarski delavnici in v njej bom, kot kaže, dočakal tudi upokojitev. Delo, ki ga opravljam, je zanimivo in tudi s sodelavci se dobro razumem. Zadnjih nekaj let je namreč pri nas vse manjša fluktuacija delavcev in zato se med seboj tudi bolj poznamo in razumemo potrebe drug drugega.

Kaj naj še rečem? Dokler nisem žejen in lačen se res ne smem pritoževati."

Pripravil Bojan Ograjenšek

PORTRETA DVEH NAŠIH DELAVCEV

Fadil Zarifović,
rudar v Jami Škale

Pred šestimi leti je v skupini dvanajstih rudarjev iz rudnika Blatnica prišel v Šaleško dolino Fadil Zarifović, se zaposlil v našem rudniku, prebivališče našel v samskem domu, hranil pa se v rudniški menzi. Petnajst let je že v Tesliću, od koder je doma, delal v rudniku, zato je bil rudarskega dela navajen, in tudi kvalifikacijo za kopača si je pridobil že v Bosni.

V Jami Škale je nekaj let opravljal delo odgovornega kopača na odkopu, sedaj pa dela kot strežnik mehanizacije, ob transporterju, ker je zaradi operacije kolen invalid 3. kategorije. Tudi v samskem domu ne živi več. Njegova žena, Šaza ji je ime, in štirje odraščajoči otroci so se pred štirimi leti in pol priselili za njim in živijo v trisobnem stanovanju na Kajuhovi cesti.

Zakaj je Fadil s svojo družino prišel živeti v Slovenijo, saj je kot rudar tudi v Tesliću kar dobro zaslužil in je prav tako kot tukaj živel v družbenem najemnem stanovanju?

"Delal in stanoval sem res podobno kot tukaj," je o tem povedal Fadil, "le da sem zaslužil precej manj. A tudi s tem se bi sprijaznil, če se ne bi bila z ženo odločila, da bova svoje štiri otroke, od katerih so takrat trije že hodili v osnovno šolo in se pridno učili, šolala. To je bil vzrok, da sva se sklenila preseliti v Slovenijo, kjer je zaslužek boljši, možnosti za štipendije in za zaposlitev pa sploh neprimerno večje. V Bosni je veliko mladih, ki po končanem šolanju čakajo na zaposlitev tudi

po več let in morajo navsezadnje oditi za kruhom še po svetu, kjer pa jih tudi nihče ne pričakuje z odprtimi rokami. Mojim otrokom tega ne bo treba prestajati, saj so Titovo Velenje že sprejeli za svoj domači kraj, slovenščino pa obvladajo skoraj kot materin jezik.

Spominjam se, kako sem jih 1. septembra 1977. leta prvič spremljal v šolo v Velenju... Prejšnji dan so pripotovali iz Bosne, utrujeni zaspali, zjutraj pa so morali v šolo in najmlajša hči je šla celo v 1. razred osnovne šole. Kraja niso poznali, slovenskega jezika niso razumeli in pred šolo sem jih v množici otrok celo izgubil. Sam sem se vrnil v stanovanje in potem sva z ženo samo čakala, kaj se bo zgodilo. Že sva se odpravljala gledat, kje so, ko so se vrnili domov in ponosno povedali, da so se kar dobro znašli...

Letos najstarejša hči, Sajonara, že končuje srednjo tehnično šolo v Mariboru, šolanje pa bo nadaljevala na visoki tehnični šoli v Ljubljani. Dženeta, ki je stara sedemnajst let, se je odločila za trgovsko šolo, sin Samir in hči Jasminka pa sta še osnovnošolca, vendar v njunih glavah je že vse polno načrtov za življenje."

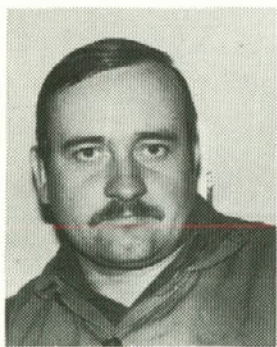
Niso pa se samo otroci hitro vživeli v novo okolje, tudi Šaza in Fadil sta vzljubila naše mesto in v njem našla nove prijatelje in znanje, tako da sorodnike v Bosni obiščeta le še enkrat na leto.

Sicer pa njihovo življenje teče po ustaljenih tirnicah. Oče služi denar, otroci se učijo, mati Šaza pa pospravlja, kuha, pere... Vsako leto gredo na morje in tudi za letos so že načrtovali poletne počitnice. Cela družina pa se veseli tudi novega stanovanja, ki so ga Fadilu za leto 1982 obljubili pri rudniku, kjer ga poznajo kot vestnega delavca in dvajsetletnega komuniste.

Sodelavci so ga letos izvolili tudi za svojega delegata v organih samoupravnih interesne skupnosti za zdravstvo, kjer bo kot invalid, ki težave z zdravjem občuti na lastni koži, njihove interese tem bolje in lažje zastopal.

Čeprav je Fadil delavec z zmanjšano delovno zmoglostjo, pa je njegov delavnik deveturni. Delati začne eno uro prej, da poleg svojega dela odpira še vrata dvigala. In tudi ob prostih sobotah in nedeljah redno hodi na delo, kajti preživljati mora šest ljudi, poleg tega šolati štiri otroke, plačevati trisobno stanovanje... Pa pravi, da mu to ni težko, da kar gre, ker ve, da dela za svoje otroke, za svojo družino.

Draga Borovnik

Ivan Špegelj,
skupinovodja pri
montaži ročnih
spenjalcev v
DO Plastika

Ivan Špegelj se je po končani poklicni rudarski šoli pri RŠC, to je bilo leta 1964, zaposlil v našem rudniku, vendar jama je moral po devetih letih rudarjenja zapustiti zaradi ekcema in boleznih oči. Kot invalida 3. kategorije so ga prestavili v takrat še rudniški obrat "plastika in zaščitna sredstva", in sicer v oddelek tega obrata "plastika", v katerem je tedaj delalo le šest delavcev od petindvajsetih, kolikor je bilo vseh zaposlenih v tem rudniškem obratu.

Po odhodu iz jame se je Ivan moral navaditi na novo delovno okolje, novo delo, ki je bilo popolnoma drugačno od dela rudarja, za katerega se je že zamlada odločil. Toda prizadeval

si je, da bi družbi po svojih močeh in sposobnostih le dajal tisto, kar je od njega pričakovala, in ji je tudi dajal. Sodelavci so ga spoznali kot vestnega delavca, pridobil si je tudi interno kvalifikacijo, tako da je leta 1976 lahko prevzel dela in naloge skupinovodje pri montaži ročnih spenjalcev plastičnih trakov v oddelku, iz katerega je nastala sedanja TOZD delovne organizacije Plastike Kovinski izdelki in galanterija.

Že od leta 1970 je Ivan tudi komunist, in to ves čas aktiven. Sedaj je na primer član delavskega sveta in predsednik komisije za stanovanjska vprašanja, delegat svoje temeljne organizacije za delegiranje v organe občinskih samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje in poleg tega še član občinskega aktiva komunistov neposrednih proizvajalcev.

O svojem sedanjem delu in težavah, s katerimi se pri delu srečuje, je povedal tole:

"Ko sem se zaposlil v Plastiki, so bili proizvodni prostori v zgradbi bivše velenjske elektrarne, proizvajali pa smo še samo embalažne plastične trakove. Sedaj imamo precej širši proizvodni program, sodobne stroje, izboljšano organizacijo dela, selimo se v novo proizvodno halo; skratka, nekdanjega rudniškega obrata ne moremo primerjati z delovno organizacijo Plastika.

Še vedno pa so - žal - ostale nekatere težave, s katerimi se srečujemo posebno invalidi... Čeprav ima del naše delovne organizacije (TOZD Plastični izdelki) status invalidske delavnice, za invalide ni dovolj poskrbljeno. Zakaj, recimo, ne bi omogočili vsako leto enemu ali dvema delovnim invalidom zdravljenja v toplicah ali na morju? Ne mislim na zdravljenje, za katerega je treba ničkolikokrat obiskati zdravnika, da ga naposled odobri ali pa tudi ne, ampak na zdravljenje, ki ga bi odobrila in mogoče tudi v celoti plačala delovna organizacija sama. To bi vsekakor bil koristen ukrep za delavce invalide, ne pa da zdravi delavci marsikdaj nočejo razumeti niti tega, da nekateri invalidi ne smejo opravljati dela na prepihu, vlagi, v prahu... Zavidajo nam celo tisto razliko v OD, ki jo dobivamo, ker pozabljajo, da smo svoje zdravje pustili pri delu v rudniku, da smo prikrajšani za napredovanje v svojem poklicu in s tem za družbeni ugled kot tudi pri osebnem dohodku, kajti tista razlika ga ne izenači z osebnimi dohodki, ki bi jih dobivali, če bi še delali v jami.

Nadalje, po invalidu, ki mu mogoče delo res ne diši preveč, sodijo vse druge invalide, ne vidijo pa, da tudi marsikateremu zdravemu delavcu delo ni priraslo k srcu, a zato vseeno ne drži, da so vsi zdravi ljudje lenuhi.

Zaradi takšnih odnosov, ki krhajo tovarištvo med delavci, sem pred leti že hotel zapustiti Plastiko, a me je vodja naše temeljne organizacije prepričal, da sem ostal. Če pa bi ozdravel, bi se zopet zaposlil v rudniku!"

Ivan je torej s srcem še vedno pri premogu in pri rudarjih, kar je pravzaprav že tradicija njegove družine. Tudi njegov oče je bil rudar in Ivanovi štirje bratje so prav tako zaposleni pri našem rudniku. Sicer pa so domačini, rojeni v starem delu današnjega Titovega Velenja... 1946. leta se je rodil Ivan, za njim pa so prijokali na svet še štirje bratje in sestra.

Ko je bilo Ivanu štirinajst let, najmlajšemu bratu pa samo dve leti, jim je umrl oče. Mati je resda dobivala pokojnino za očetom, a za sedem ljudi je to pomenilo le najnujnejše; le tisti košček kruha, ki je potreben, da človek preživi. Ivan se je prvi zaposlil in pomagal materi, dokler niso tudi bratje in sestra odrasli in se zaposlili. Nihče ni Ivana takrat vprašal, če to zmore, in tudi on ni nič pomišljal, kajti vedel je, da mora pomagati materi. Mlad se je navadil delati in ta navada se ga je prijela za vedno, zato pa ga moti, da mnogi delavci nimajo pravega odnosa do dela, da svojega dela ne opravljajo tako, kot je treba, in da v njih zamira čut za tovarištvo, prijateljstvo...

D. B.

ODŠLI V POKOJ

Stanko GREŠAK,
upokojen 23. februarja

Rojen 26. aprila 1925
v Slivnici pri Šentjurju. Poročen
s Pavlo, rojeno Kovač.

Od 11. decembra 1974 je neprekinjeno delal pri REK Titovo Velenje. Zaposlil se je kot visoko kvalificirani zidar v bivši TOZD rudnika Zunanji obrati. Leta 1978 je bil premeščen v Gradbeno dejavnost, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Viktor JEHART,
upokojen 28. februarja

Rojen 11. marca 1933
v Plešivcu pri Velenju. Poročen
s Kristino, rojeno Žohar.

Od 1. aprila 1975 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitevjo pa že od leta 1953. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Jami Škale. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1968 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in trikratni udarnik v letih poveljne izgradnje.

Franc JERIC,
upokojen 28. februarja

Rojen 12. februarja 1925
v Podgorju pri Velenju. Poročen
z Angelo, rojeno Obu.

Od 12. decembra 1949 je neprekinjeno delal pri združenih organizacijah v REK Titovo Velenje. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v rudniškem zunanjem obratu. Leta 1960 je bil premeščen v Kopalnico, leta 1961 v Klasirnico in še isto leto nazaj v Kopalnico, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOV od leta 1944 dalje.

Ivan LIPIČNIK, upokojen 28. februarja

Rojen 29. februarja 1928 v Celju. Poročen
z Ivanko, rojeno Podpečan.

Od 4. januarja 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod, zdaj skupaj z bivšo

Ivan LIPIČNIK

Jamo zahod - Jama Preloge. Leta 1963 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc OBŠTETER,
upokojen 28. februarja

Rojen 31. januarja 1930
v Ravnah pri Šoštanju. Poročen
s Faniko, rojeno Andrejc.

Od 6. aprila 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1963 je bil premeščen v RŠC in še isto leto nazaj v Jamo vzhod, leta 1972 v plansko-analitsko službo RLV, kjer je delal v DSSS do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1957 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Rudolf ŠTRIGL,
upokojen 28. februarja

Rojen 10. aprila 1930
v Belih vodah pri Šoštanju.
Poročen z Ivanko, rojeno Ledinek.

Od 17. novembra 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1969 je bil premeščen k pripravam v Jamo zahod in kot delavec Priprav izpolnil pogoje za upokojitev.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Anton VODOVNIK,
upokojen 28. februarja

Rojen 25. maja 1931
v Dobrovlju pri Mozirju. Poročen
s Faniko, rojeno Remic.

Od 15. februarja 1960 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil

premeščen v Steber 8, zdaj Jama Pesje, in leta 1980 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože STRAHOVNIK,
upokojen 1. marca

Rojen 18. februarja 1933
v Šentjanžu pri Velenju. Poročen
z Marijo, rojeno Veber.

Od 7. avgusta 1955 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1950. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Jami vzhod. Leta 1956 je bil premeščen v rudniški zunanji obrat, konec leta 1956 nazaj v Jamo vzhod, leta 1967 v Jamske gradnje, leta 1969 zopet v Jamo vzhod, leta 1971 v Jamo zahod, leta 1974 v Steber 8 in leta 1981 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan KRETIČ,
upokojen 6. marca

Rojen 2. januarja 1929
v Frankovcih pri Ormožu. Poročen
z Rozalijo, rojeno Avberšek.

Od 7. januarja 1954 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1951. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo in transport in leta 1980 v Jamski transport, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1954 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1957 za kvalificiranega kopača in leta 1970 še izpit za polkvalificiranega ključavničarja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franjo SABOLČEC,
upokojen 10. marca

Rojen 1. septembra 1929
v Malem Mihajlovcu pri Čakovcu.
Poročen z Marijo, rojeno Knehlín.

Od 5. avgusta 1955 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v rudniškem zunanjem obratu. Leta 1956 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1977 v Steber 8, konec leta 1977 v Jamo Preloge, leta 1978 v Jama Pesje in leta 1979 ponovno v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ana CHROMY,
upokojena 12. marca

Rojena 22. marca 1926
v Kreki pri Tuzli. Mati
enega otroka: sina Borisa,
rojenega leta 1954.

Od 3. novembra 1947 je neprekinjeno delala pri združenih organizacijah v REK Titovo Velenje. Zaposlila se je kot nekvalificirana delavka v rudniškem zunanjem obratu. Leta 1967 je šla delat v naš počitniški dom v Fijesu, konec leta 1967 pa zopet v rudniški zunanji obrat in leta 1978 v Kopalnico, kjer je delala do upokojitve.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in dvakratna udarnica v letih povojne obnove.

Jože LEMEŠ,
upokojen 19. marca

Rojen 10. marca 1933
v Šentjanžu pri Velenju. Poročen
z Jožefo, rojeno Felicijan.

Od 12. marca 1955 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa od leta 1949. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1970 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Justin VANOVSŠEK,
upokojen 19. marca

Rojen 15. aprila 1928
v Bevčah pri Velenju. Poročen
s Štefanijo, rojeno Korošec.

Od 2. septembra 1953 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1949. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Steber 8 in leta 1978 v Jama Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1958 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1961 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

PRODAM

Ugodno prodam opremo za spalnico. Podrobne informacije lahko dobite vsak delovni dan dopoldne prek telefona 851 100, interno 236, Titovo Velenje.

Ludvik ŠTRASER,
upokojen 26. marca

Rojen 3. junija 1932
v Bezini pri Slovenskih Konjicah.
Poročen z Marijo, rojeno Ačko.

Od 16. avgusta 1958 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc CUKLJATI,
upokojen 31. marca

Rojen 8. marca 1929
v Trzinu pri Trbovljah. Poročen
z Alojzijo, rojeno Goričan.

Od 11. avgusta 1966 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod, sedaj skupaj z bivšo Jamo zahod – Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan HROVAT,
upokojen 11. marca

Rojen 5. aprila 1931
v Ljubnici pri Slovenskih Konjicah.
Poročen s Stanislavo, rojeno Šelih.

Od 31. januarja 1957 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1963 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1974 v Steber 8 in leta 1979 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1959 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1961 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Emil HUDOMALJ,
upokojen 31. marca

Rojen 31. avgusta 1931
v Kisovcu pri Zagorju. Poročen
z Ano, rojeno Trebušak.

Od 1. septembra 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot elektrotehnik v Jami vzhod. Leta 1961 je bil premeščen v Jamo zahod in leta 1975 v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve.

Opravljal je odgovorne funkcije v družbenopolitičnih organizacijah, društvih in samoupravnih organih znotraj delovne organizacije in širši družbenopolitični skupnosti.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, reda dela s srebrnim vencem, reda zaslug za narod s srebrno zvezdo, priznanja za 20 let dela pri jamski reševalni četi in več priznanj za racionalizatorstvo.

Jože KLANČNIK,
upokojen 31. marca

Rojen 19. februarja 1932
v Plešivcu pri Velenju. Poročen
z Marijo, rojeno Blazinšek.

Od 29. oktobra 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod in bil nekajkrat premeščen v Jamo zahod in nasprotno, dokler ni leta 1974 prišel v Jamsko mehanizacijo in transport, kjer je kot delavec Jamskega transporta izpolnil pogoje za upokojitev.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje dela.

Štefan PAVČNIK,
upokojen 31. marca

Rojen 27. decembra 1929
v Kostolcu pri Požarevcu.
Poročen z Anico, rojeno Vengust.

Od 1. julija 1960 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani električar v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1966 je opravil izpit za visoko kvalificiranega električarja, leta 1972 za elektro delovodjo in leta 1975 strokovni izpit za ta poklic v rudarstvu.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Melhijor PIRC,
upokojen 31. marca

Rojen 30. decembra 1932
v Sentilju pri Velenju. Poročen
z Zofko, rojeno Rednak.

Od 13. septembra 1954 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa že od leta 1948. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1955 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1960 nazaj v Jamo zahod, leta 1975 v Jamsko mehanizacijo in transport in leta 1978 v Zunanjo dejavnost, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Stanislav PLANINC,
upokojen 31. marca

Rojen 28. maja 1933
v Selu pri Vranskem. Poročen
s Cecilijo, rojeno Grabner.

Od 22. aprila 1955 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1974 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1957 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1960 za kvalificiranega kopača, leta 1969 za strelca in leta 1974 za rudarskega nadzornika.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, reda dela s srebrnim vencem, reda zaslug za narod s srebrno zvezdo in srebrnega znaka Zveze sindikatov Slovenije.

Jože PLEŠNIK,
upokojen 31. marca

Rojen 19. februarja 1932
v Ravnah pri Šoštanju. Poročen
z Ivano, rojeno Kavnik.

Od 19. julija 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Steber 8 in leta 1980 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc POTOČNIK,
upokojen 31. marca

Rojen 30. julija 1931
v Sentilju pri Velenju. Poročen
z Marijo, rojeno Krajnc.

Od 11. novembra 1953 je neprekinjeno delal v RLV, najprej v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Steber 8 in še isto leto nazaj v Jamo vzhod, zdaj skupaj z bivšo Jamo zahod - Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1971 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franjo TRUPKOVIČ,
upokojen 31. marca

Rojen 2. julija 1931
v Žiškovcu pri Čakovcu. Poročen
z Evo, rojeno Marčec.

Od 13. septembra 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1956 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1965 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1971 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc VOGRIN,
upokojen 31. marca

Rojen 4. novembra 1921
v Kukovi pri Ptuj. Poročen
z Julijano, rojeno Grašič.

Od 10. avgusta 1959 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa od leta 1955. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v rudniškem gradbenem obratu. Konec leta 1959 je bil premeščen v Jamo vzhod, sedaj skupaj z bivšo Jamo zahod - Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1959 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1973 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Alojz ŽIČKAR,
upokojen 31. marca

Rojen 1. maja 1932
v Leskovcu pri Krškem. Poročen
z Viko, rojeno Juvan.

Od 1. julija 1960 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1980 je bil premeščen v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, medalje dela in reda dela s srebrnim vencem.

(Po podatkih iz kadrovskih služb delovnih organizacij in oddelka socialne službe SOZD REK Titovo Velenje za invalidsko in pokojninsko zavarovanje pripravila Vesna Kores.)

PREKLICUJEM VELJAVNOST

- delovne izkaznice SOZD REK Titovo Velenje št. 075922, izdane pred 19. 4. 1982 - Franc VRŠNAK (Jerihova 30, Titovo Velenje).

PRODAM

- sprejemnik za barvni TV program "gorenje 950", ekran v garanciji do oktobra 1982. Podrobne informacije lahko dobite vsak delovni dan dopoldne prek telefona 851 100, interno 236 ali 346, vsak dan popoldne pa prek telefona 850 747, Titovo Velenje.

Peter Rezman,
Rudnik lignita Titovo Velenje,
Jamska mehanizacija

KORAČNICA

Zdaj bom
zapisal,
kakor je Vlado,
moj rojak,
ki je pretrgal
korak svoj
in pete besede
blizu zibelke svoje.
ZAKAJ NE BI PISAL TAKO?
Še vedno je čas,
prav tako kot takrat,
ko je treba
zgrabiti
življenje za vrat,
ne da besede
se stiskajo
nepomembne iz sebe
brez vejic in pik.
Korakam,
korakam
skozi papir
in suvam življenje,
ko pojem o knapih,
kakor jih vidim.
Ni mi jih žal,
ko z njimi garam,
le to čutim v sebi,
da ni večno
prav,
da garajo le eni,
a drugi
zasanjanih glav
gulijo
pisarniški stol.
Na veke
je že tako,
da vol,
ki ni vlekel,
ni batin dobil.
Knap
res živi
popoldne udobno,
pa se vrača
v luknjo,
in kopanju
se dobrikamo,
da ne zmrznemo
v zimi
teh časov.
Tako je to! Čisto tako!
Korakam naprej
in misli lovim,
da se z njimi
borim
za dvainštirideset ur,
ker je življenje
enkratno
in beneficiran staž
let ne nategne,
in je treba umret',
ko si star

svojih petinšestdeset let.
Ne krajših
ne daljših.
Ne obsojam jih,
ko pravijo,
knap ima
leta,
dopust
in denar,
ker ne živijo v luknji.
Le to ni prav,
da iz
učenih glav
slišim,
premoga je malo, in potlej
sobote,
nedelje,
prazniki
padajo
kakor za stavo,
in da še poreko,
knap ima
zdaj
trikrat več.

TRIKRAT MANJ IMA!

Kaj je denar!?
Preklete!
Kaj je denar?
Kaj je denar!

Kdaj lahko knap
med delovnim časom
skoči
po olje,
po plin,
na kavo,
na špricer.

Ne ve,
da se da!
Ne ve,
res da ne!
In ne verjame,
če kdo mu pove.

Ni prav,
če bi lahko!
Pa je tako.
NE?!!

VEN

Brez ograj
so lepo
po vrsti
po dva in dva
stopali
v kletko.
A zdaj,
ko je zaprta pot
in skozi stopi
vedno eden,
se stiskajo,
tiščijo,
rinejo v železni plot,
da kosčice se jim lomijo,
se v krčih bedasto režijo in
še bolj,
še bolj
tiščijo, rinejo

Po nekakšnem sklepu...

... uredniškega odbora literarne revije HOTENJA predstavljam številko 2 te publikacije našim rudarjem in drugim bralcem glasila Rudar-Informator.

V petek, 26. marca, smo se sestali skoraj vsi avtorji HOTENJ 2 in na tem srečanju prebrali na glas recenzije naših del v njih, ki jo je v Delu objavil mariborski kritik in pesnik France Forstnerič.

Torej smo dobili javno potrditev svojega dela - v Delu; v sebi pa vsi avtorji že tako ne dvomimo več, da pišemo iz sebe, ali kakor pravi Boris Kumer - Božo v HOTENJIH 2: "Ostane naj samo guba - guba na licu - v opozorilo, v darilo ali v spomin, da si ljubil za ranitev, za bojevanje in za čas, ki riše brazde v obraz!"

Ko smo prebirali kritiko v Delu, smo veselo ugotovili (kdove katerikrat že), da se le za dobrim konjem kadi, zato je naša želja, da nekaj tega dima ostane (tudi) v naši občini.

Veseli bi bili tudi, če bi znotraj te notice predstavili še naslovnico HOTENJ 2, da bi kdo, ki se bo potikal v knjigarni, vedel, kaj se pravzaprav skriva za to čudovito sliko.

Vzemite Hotenja 2 v roke (Kaj pa je 30 dinarjev?), odprite jih in videli boste, da tudi vaš sosed piše čutečo poezijo, da ni le nemi spremljevalec in goltač življenja... / Peter Rezman/

PRIPIS UREDNIŠTVA: Kot vidite, smo vam v vsem ustregli - ker je tako sklenil uredniški odbor Rudarja in Informatorja.

tovariša pred sabo,
da vsak trenutek
skoraj dušo izpusti.

Mendrajo,
brezdušno
se prerivajo
samo zato,
ker je
ograja,
ki prej
je ni bilo.

MAJSKA

Maja vedno mislim,
zakaj je toliko deklet,
in rad bi vse poljubljal,
imel bi celi svet.

Ostane ena sama,
izvoljenka strasti,
poljublja me v srcu,
otroke mi rodi.

Življenje se izteče,
ostane drobna sled,
otroci, hiša, avto,
par velikih besed.

GRADITELJEM

Vstala si v ruševinah,
našla svoje si ljudi,
vsi prijeli smo lopate,
zdaj se novi svet gradi.

Mnogo žuljev smo predrli,
ko smo rili to zemljo,
dolge ure v barakah,
vedno ni bilo toplo.

Zdaj ob našem jubileju
si priznajmo našo moč,
pa ne spimo na ponosu,
saj nas čaka stroj še vroč.

Ivo Stropnik,
Ravne 97/c,
Titovo Velenje

SINKO SPRAŠUJE OČETA - RUDARJA

Sin: Očka, ko tam spodaj živiš,
ali se nič ne bojiš,
da te premog zasuje?

Oče: Bojim se že, moj sine,
a ko prideš v rov,
strah pred nesrečo izgine.
Postaneš krt,
z nikomer sprt -
vsakogar moraš imeti rad,
saj rudar rudarju postane brat.

Sin: Povej očka, ali je težko delo rudarja,
kako se iz rova v rov seliš,
ali je res tako trnova pot do denarja,
ki ga petnajstega v mesecu dobiš!

Oče: Sinko, veš, kako ptiči živijo,
poleti so tukaj, v pozni se jeseni selijo,
grejo na jug,
a rudarji pod zemljo vedno vlečemo svoj plug
- poleti in pozimi.

Osem ur na dan, to je naš šiht,
pet, šest šihotov na teden
in štirje tedni v mesecu,
to je naš kruh - petnajstega.

Rov je rovu enak,
povsod trdo delo, kruh grenak.
Le takrat ostane za rovom spomin,
ko komu od naših je tam zrasel pelin.
Koliko znoja je že precedila žila nespeča,
koliko pridnih čebel je zasula
iz majhnega roja - nesreča...

Sin: Veš, očka, ponosen sem nate,
ponosen zato, ker v trpljenju živiš.

Tudi jaz, ko dorastem, postanem rudar.

Bile smo v jami

V soboto, 20. marca, so mimoidoči v prezivnici na Jašku Škale verjetno začudeno opazovali trinajst v gruči zbranih mladink, sicer zaposlenih pri našem kombinatu, za katere je kazalo, da se odpravljajo v jamo.

Res smo vse - Jožica, Romana, Danica, Vesna, Majda... - nestrpno pričakovale izlet v globine rudnika, kajti jama nas je kot delovno okolje, v katerem je ženskam v naši državi po ženevski konvenciji prepovedano zaposlovanje, le še bolj privlačila.

Najprej smo se v garderobi jamskih poslovođij preoblekle, kar je povzročilo nekaj težav in nemalo smeha, saj na izbiri ni bilo ženskih številok oblek in obutve. Naši spremljevalci - bili so kar trije delavci iz jamomerstva rudnika - so nas seznanili s potjo, po kateri so nas potem popeljali po jami, in nas poučili, kako ob vdoru plina v jamo uporabljamo samoreševalni aparat. V lamparni so nas nato opremili z jamskimi rudarskimi svetilkami, nam za pasove še obesili samoreševalne aparate, in stopile smo v dvigalo.

Ropot in sunki so spremljali drsenje v globino, spodaj pa nas je objela tema. Samo sij svetilk na čeladah je še spremljal naše pomikanje do delovišča priprav, kjer je stroj F 6-1, po domače "zefka", počival, ker sobota ni bila redna delovna. Pot nas je nato vodila mimo triadnega vpadnika na klasični odkop na koti 170, kjer smo naleteli na rudarje, ki kljub "rdeči" soboti niso ostali doma.

Naša naslednja postaja je bilo mehanizirano čelo hemscheidt, kjer so rudarji radi potešili našo radovednost o delovanju samohodnega hidravličnega podpora. Na mehaniziranem čelu dowy pa so nam celo pokazali, kako zamikajo sekcije.

Čakala nas je samo še vožnja po transporterju za prevoz ljudi iz jame, nekaj trenutkov v dvigalu, in v oči nas je zaščemela dnevna svetloba. Črnih, nasmejanih obrazov, s prahom v očeh in žejo v grlu, a v srcu s toplino do rudarjev, ki dan za dnem trgajo premog iz zemlje, smo sklenile ta svoj obisk odkopnih polj v našem rudniku.

Draga Borovnik

MOJ MOŽ JE RUDAR

Gradili ste pot, ki vaše sinove v svetlo bodočnost pelja.
Dan za dnem ste se v temnem rovu počutili kot doma.

"In kaj, če je v jami večni mrak,
v njej vsaj vem, da mi je prijatelj vsak?!"

Tako ste govorili
in z besedami strahove vaših žena podili.
Čeprav smo vašo moč in energijo s premogom v pečeh zažgali,
so vaši spomini v srcih sinov ostali.
Najbrž so se ravno zato na vašo pot podali.

Med njimi je tudi moj mož.
Tako kot vi mi strahove ubija,
tako kot vi mi pogum in zaupanje v razdvojeno dušo vliva.

Kaj se bom res morala nekega dne tudi za sina bati,
bom res morala tudi zanj ob mrzlih in najbolj temnih nočeh z
zvezdami kramljati?!

Mož mi pravi, da ne,
da bom takšna kot naše babice postala, da bom kot rudarji v
srcu čutila
in se vsakega njihovega novega uspeha iskreno in brez bojazni
za najdražje veselila.

Udeleženke ekskurzije s spremljevalci po prihodu iz jame

"Le če boš takšna, "pridene," in boš sina brez strahu pred
jamsko temo vzgojila,
takrat za nagrado boš 'kamerata' v hišo dobila."

Vidite, prav tako govori, kot ste govorili vi,
in se pri tem poredno - knapovsko nasmeji.

Milojka Mohor
Bevče 3
Titovo Velenje

MNENJA

Nekaterim cvetijo rože - nekaterim žulji.

Lahko se je zaletavati z glavo v zid tistim, ki vedo, da jim bo
boljše na drugi strani.

Nobene pravice si ne zasluži, kdor jih toliko preučuje, da po-
zabi na dolžnosti.

Fadil Krupić

Bili smo na eni od vaj pripadnikov enot teritorialne obrambe v naši občini

V soboto, 17. aprila, je bila v Lajšah pri Šoštanju vaja enot teritorialne obrambe, ki je sodila v okvir redne vzgoje oboroženih sil na področju naše ožje družbenopolitične skupnosti. V njej so sodelovali delavci in občani iz krajevnih skupnosti Lokovica, Podkraj-Kavče, Skorno-Florjan, Šmartno ob Paki in Topolšica.

Po jutranjem zboru in razdelitvi orožja so udeleženci vaje najprej imeli moralnopolitični pouk. Poslušali so predavanje o sedanjih političnih razmerah v domovini in po svetu. Preostali dopoldanski del vaje so namenili streljanju s tromblonskimi bombami, popoldne pa je prišla na vrsto taktična vzgoja, med katero so se preizkusili v patroliranju, postavljanju zased in drugih vojaških veščinah. Vse njihove taktične vaje so potekale na osnovi predpostavke, da so na začasno zasedenem ozemlju. Na tej predpostavki bodo zasnovane tudi vse druge vaje, ki jih bodo še izvedli letos.

Nekaj kilometrov stran je na enem izmed hribov, ki obkrožajo Šoštanj, imela vajo druga enota teritorialne obrambe. Njeni pripadniki so imeli nalogo, da pred zračnim napadom zavarujejo industrijske objekte v Šoštanju. V ta namen so zase in za svoje orožje izkopali zaklonilnik, v katerega so namestili večcevni protiletalski top, proti poldnevu, ko je bila za njimi demonstracija zračnega napada, pa so začeli kopati zaklonilnike za obrambo svojega ognjenega položaja pred napadom pehote.

V nekaj vrstah je težko opisati vse, kar se je dogajalo na obeh poligonih te vaje, zato naše poročilo sklenimo z izjavami treh njenih udeležencev, ki bodo dovolj povedale o poteku celotne vaje.

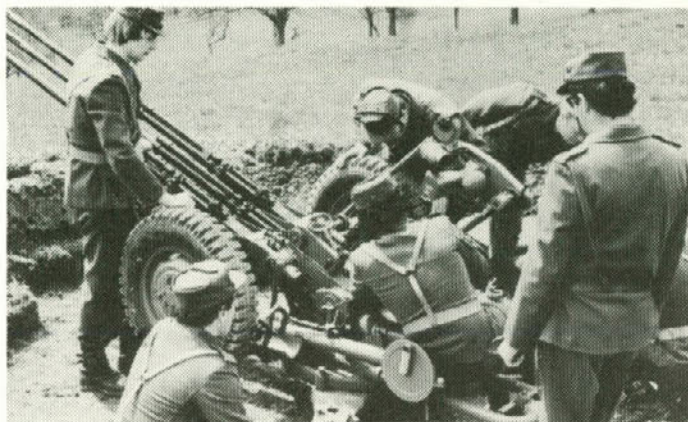

Jože Vrčkovnik,
KV kopač, zaposlen
v TOZD RL Titovo Velenje
"Jama Preloge":

"Na vaji, kakršna je današnja, se pripadniki enot teritorialne obrambe srečamo večkrat na leto. Take vaje so manj naporne, kot se zdi ljudem, ki nas med njimi opazujejo. Na začetku dela v enotah teritorialne obrambe je res malo težko zamenjati civilno življenje za vojaško, potem pa je vsakokrat lažje in bolj zanimivo. Mislim, da smo strokovno kar dobro usposobljeni, manjka nam le nekaj več praktičnega znanja. Zato je tudi naša današnja vaja namenjena predvsem praktičnemu usposabljanju. Zdi se mi, da se vse bolj približujemo razmeram, ko bomo upravičeno lahko rekli, da so enote teritorialne obrambe postale armada oboroženega ljudstva. Vsaj za vaše krajevne skupnosti, kjer delujejo tudi naše enote teritorialne obrambe, to že lahko rečem."

PRODAM

- novo tovorno prikolico za osebni avto. Podrobne informacije dobite vsak dan dopoldne razen v soboto in nedeljo prek telefona 851 630, Titovo Velenje.

V nekaj vrsticah je težko opisati vse, ...

kar se je dogajalo na poligonih te vaje.

Janez Rožej,
skupinovodja pri elektro
vzdrževanju v TOZD
RL Titovo Velenje
"Jamska mehanizacija":

"V enote teritorialne obrambe sem vključen že več let, zato zame takšna vaja, kot je današnja, ni posebno naporna. Iz pridobljenih izkušenj lahko trdim, da z organizacijo enot teritorialne obrambe v krajevnih skupnostih vse bolj učinkovito uresničujemo koncept splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. V zadnjih nekaj letih smo v naši družbi vendarle začeli bolj spoznavati, da zavarovanje pridobitev naše narodnoosvobodilne borbe in revolucije ni nekaj za vselej zagotovljene, zato se krepki pripravljenost za utrjevanje medvojnih in povojnih pridobitev tudi z aktivnim vključevanjem v enote teritorialne obrambe. Današnja vaja, na kateri spoznavamo nekatere nove oblike partizanskega bojevanja, je tudi nov prispevek k podružbljanju obrambnih priprav, ki mora zajeti vse sloje našega prebivalstva."

Stanislav Vodovnik,
VKV mizar, zaposlen
v GIP Vegrad:

"Pri organiziranju vaj enot teritorialne obrambe si prizadevamo, da bi vaje bile zanimive za čim širši krog naših delovnih ljudi in občanov. Rezultat sklica pripadnikov enot teritorialne obrambe za današnjo vajo nam kaže, da smo v tem prizadevanju tudi uspešni, saj se je v predvidenem času na zbornem mestu zbralo kar 90 odstotkov vseh prejemnikov poziva. Med pomembne pridobitve enot teritorialne obrambe sodi tudi pomladitev njihove sestave. To je izrednega pomena za akcijsko učinkovitost in sposobnost opravljanja najnapornejših nalog. Vendar, kar se tiče vključevanja vse mladine, še ne moramo biti povsem zadovoljni z vključevanjem delavske mladine in študentov, na splošno pa ne z vključevanjem žensk.

Starešinski kader, v katerega spadam tudi jaz, ima pred seboj važne naloge tudi na področju drugih organiziranih oblik splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. Pri tem mislim zlasti na naloge, ki izhajajo iz koncepta razvoja enot civilne in narodne zaščite. Za te enote je namreč predvideno, da se bi naj v posebnih okoliščinah na začasno zasedenem področju preoblikovale v borbene enote.

Še to naj povem, da večjih združenih obrambno-varnostnih vaj letos ne bo. Zato pa bomo morali storiti vse za večjo učinkovitost in boljšo medsebojno povezanost činiteljev SLO in družbene samozaščite tako v krajevnih skupnostih kakor tudi v organizacijah združenega dela, seveda pa tudi med činitelji SLO in družbene samozaščite nasploh."

Pripravil Bojan Ograjenšek

PRODAM

- gumijast čoln za 5 oseb. Podrobnejše informacije dobite prek telefona 851 100, interno 6-178, Titovo Velenje.

Po poteh partizanske Ljubljane

Ta dni mineva 37 let, odkar so enote naše partizanske vojske dokončno osvobodile Ljubljano in vso našo domovino. Devetega maja 1945 se je Ljubljana prebudila v praznični obleki rdečebelomodrih trobojnic s peterokrako rdečo zvezdo v sredini. Po ulicah je korakala in pela naša slavna partizanska vojska z godbo na čelu. Kakšna nepopisna radost in sreča sta vladali takrat, vedo samo tisti, ki so to doživljali. To je bilo doživetje, ki si ga ni mogoče zamisliti. Zaslužila je to doživetje naša herojska Ljubljana, zaslužila ga je naša zmagovita vojska!

Težko bi bilo najti bolj primerno obliko proslavljanja obletnice tega velikega dne, kot je prav množičen pohod "po poteh partizanske Ljubljane". Tako kot v času okupacije, ko se je množično borila resnično vsa Ljubljana, tudi v tem spominskem množičnem pohodu sodelujejo ljudje vseh starosti in poklicev. To je veličasten spominski pohod in pohod odločnosti za ponoven odločen odpor, če bi ta bil še kdaj potreben.

Od leve proti desni Stanko Grudnik, Vinko Čajič in Stane Koselj, ki bodo letos zastopali naš rudnik na partizanskem maršu "ob žici okupirane Ljubljane".

Ena od oblik tekmovalnega dela tega pohoda, ki bo letos že šestindvajseti, je tudi "partizanski marš". Proga zanj je dolga približno 25 kilometrov in poteka v polkrogu okrog Ljubljane skozi kraje, ki jih je presekala bodeča žica, s katero so med okupacijo ogradili Ljubljano Italijani.

Udeleženci tega marša tekmujejo v tričlanskih ekipah. Zanimivo je, da o njihovem tekmovalnem uspehu odloča čas prihoda zadnjega tekmovalca na cilj. Zato pa tudi hitijo proti njemu skupaj, da se tako lahko med seboj bodrijo in si pomagajo, če je treba. Zavaljo tega je razumljivo tudi, da v tem tekmovalstvu tovarništvo često prevlada nad tekmovalnimi ambicijami. Prva leta so morali tekmovalci med partizanskim maršem nositi puško. Vendar je bilo to le prenaporno, zato so čez nekaj let nošnjo puške ukinili. Med prvimi udeleženci marša je bil tudi prvi velenjski maratonec Lojze Ojsteršek, takrat še član delovnega kolektiva našega rudnika in vnet velenjski atletski delavec, saj smo pozneje - potem ko je z rudniško pomočjo prišlo do ustanovitve velenjskega atletskega kluba - dolgo progaši Vedenik, Koselj (pisec teh vrstic), Grošelj, Čajič, Hasič in drugi iz AK Velenje pod njegovim vodstvom na teh marših dosegali tudi prva mesta.

Letos je po daljšem času med nami zopet vzknila odločitev za udeležbo na tem maršu... Vinko Čajič (Zračenje), Stanko Grudnik in jaz (oba Klasirnica) bomo v noči 9. maja zopet

preizkusili svoje atletske sposobnosti "ob žici okupirane Ljubljane". Zastopali bomo našo delovno organizacijo Rudnik lignita Titovo Velenje in si prizadevali, da se uvrstimo med prvih deset ekip, kar pa med približno 600 tekmovalci, kolikor naj bi bilo vseh, seveda ne bo lahka naloga.

Stane Koselj

Naše letošnje delavske športne igre

RAZPORED NADALJNJEGA TEKMOVANJA V MALEM NOGOMETU

Prva liga

3. kolo: 30. 4. 1982

ESO	: SIPAK	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
J. gradnje	: Klasirnica	OB 16.45 "	"
J. meh.	: Jama Škale	OB 17.30 "	"
TE Šoštanj II	: Grad. dej.	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
J. Preloge	: RŠC-RPP	OB 16.45 "	"
Zračenje	: ESO II	OB 17.30 "	"

4. kolo: 7. 5. 1982

SIPAK	: ESO II	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
RŠC-RPP	: Zračenje	OB 16.45 "	"
Grad. dej.	: J. Preloge	OB 17.30 "	"
Jama Škale	: TE Šoštanj II	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
Klasirnica	: J. meh.	OB 16.45 "	"
ESO I	: J. gradnje	OB 17.30 "	"

5. kolo: 14. 5. 1982

J. gradnje	: SIPAK	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
J. meh.	: ESO I	OB 16.45 "	"
TE Šoštanj II	: Klasirnica	OB 17.30 "	"
J. Preloge	: Jama Škale	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
Zračenje	: Grad. dej.	OB 16.45 "	"
ESO II	: RŠC-RPP	OB 17.30 "	"

6. kolo: 21. 5. 1982

SIPAK	: RŠC-RPP	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Grad. dej.	: ESO II	OB 16.45 "	"
Jama Škale	: Zračenje	OB 17.30 "	"
Klasirnica	: J. Preloge	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
ESO I	: TE Šoštanj II	OB 16.45 "	"
J. gradnje	: J. meh.	OB 17.30 "	"

7. kolo: 28. 5. 1982

J. meh.	: SIPAK	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
TE Šoštanj II	: J. gradnje	OB 16.45 "	"
J. Preloge	: ESO I	OB 17.30 "	"
Zračenje	: Klasirnica	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
ESO II	: Jama Škale	OB 16.45 "	"
RŠC-RPP	: Grad. dej.	OB 17.30 "	"

8. kolo: 4. 6. 1982

SIPAK	: Grad. dej.	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Jama Škale	: RŠC-RPP	OB 16.45 "	"
Klasirnica	: ESO II	OB 17.30 "	"
ESO I	: Zračenje	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
J. gradnje	: J. Preloge	OB 16.45 "	"
J. meh.	: TE Šoštanj II	OB 17.30 "	"

9. kolo: 11. 6. 1982

TE Šoštanj II	: SIPAK	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
J. Preloge	: J. meh.	OB 16.45 "	"
Zračenje	: J. gradnje	OB 17.30 "	"
ESO II	: ESO I	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
RŠC-RPP	: Klasirnica	OB 16.45 "	"
Jama Škale	: Grad. dej.	OB 17.30 "	"

10. kolo: 18. 6. 1982

SIPAK	: Jama Škale	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Klasirnica	: Grad. dej.	OB 16.45 "	"
ESO I	: RŠC-RPP	OB 17.30 "	"
J. gradnje	: ESO II	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
J. meh.	: Zračenje	OB 16.45 "	"
TE Šoštanj II	: J. Preloge	OB 17.30 "	"

11. kolo: 25. 6. 1982

J. Preloge	: SIPAK	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Zračenje	: TE Šoštanj II	OB 16.45 "	"
ESO II	: J. meh.	OB 17.30 "	"
RŠC-RPP	: J. gradnje	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
Grad. dej.	: ESO I	OB 16.45 "	"
Jama Škale	: Klasirnica	OB 17.30 "	"

Druga liga

3. kolo: 5. 5. 1982 - Ekipa J. Pesje prosta

APS	: Priprave	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
TE Šoštanj I	: Miz. dej.	OB 16.45 "	"
J. transport	: Tiskarna	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
DSSS SOZD	: AOP	OB 16.45 "	"
Zunanja dej.	: DSSS RL	OB 17.30 "	"

4. kolo: 10. 5. 1982 - Ekipa DSSS RL prosta

AOP	: Zunanja dej.	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Tiskarna	: DSSS SOZD	OB 16.45 "	"
Mizarska dej.	: J. transport	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
Priprave	: TE Šoštanj I	OB 16.45 "	"
Jama Pesje	: APS	OB 17.30 "	"

5. kolo: 17. 5. 1982 - Ekipa APS prosta

TE Šoštanj I	: Jama Pesje	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
J. transport	: Priprave	OB 16.45 "	"
DSSS SOZD	: Miz. dej.	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
Zunanja dej.	: Tiskarna	OB 16.45 "	"
DSSS RL	: AOP	OB 17.30 "	"

6. kolo: 24. 5. 1982 - Ekipa AOP prosta

Tiskarna	: DSSS RL	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Mizarska dej.	: Zunanja dej.	OB 16.45 "	"
Priprave	: DSSS SOZD	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
Jama Pesje	: J. transport	OB 16.45 "	"
APS	: TE Šoštanj I	OB 17.30 "	"

7. kolo: 31. 5. 1982 - Ekipa TE Šoštanj I prosta

J. transport	: APS	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
DSSS SOZD	: Jama Pesje	OB 16.45 "	"
Zunanja dej.	: Priprave	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
DSSS RL	: Miz. dej.	OB 16.45 "	"
AOP	: Tiskarna	OB 17.30 "	"

8. kolo: 7. 6. 1982 - Ekipa Tiskarne prosta

Mizarska dej.	: AOP	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Priprave	: DSSS RL	OB 16.45 "	"
Jama Pesje	: Zunanja dej.	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
APS	: DSSS SOZD	OB 16.45 "	"
TE Šoštanj I	: J. transport	OB 17.30 "	"

9. kolo: 14. 6. 1982 - Ekipa J. transporta prosta

DSSS SOZD	: TE Šoštanj I	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Zunanja dej.	: APS	OB 16.45 "	"
DSSS RL	: Jama Pesje	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
AOP	: Priprave	OB 16.45 "	"
Mizarska dej.	: Tiskarna	OB 17.30 "	"

10. kolo: 21. 6. 1982 - Ekipa Mizarske dejavnosti prosta

Priprave	: Tiskarna	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
Jama Pesje	: AOP	OB 16.45 "	"
APS	: DSSS RL	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
TE Šoštanj I	: Zunanja dej.	OB 16.45 "	"
J. transport	: DSSS SOZD	OB 17.30 "	"

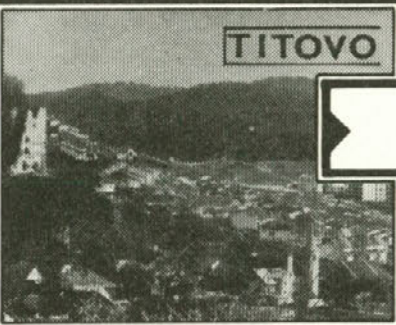
11. kolo: 28. 6. 1982 - Ekipa DSSS SOZD prosta

Zunanja dej.	: J. transport	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ A. AŠKERC
DSSS RL	: TE Šoštanj I	OB 16.45 "	"
AOP	: APS	OB 16.00	IGRIŠČE OŠ G. ŠILIH
Tiskarna	: Jama Pesje	OB 16.45 "	"
Mizarska dej.	: Priprave	OB 17.30 "	"

Izide že odigranih tekem v obeh ligah bomo objavili v prihodnji številki Informatorja.

Komisija za šport in rekreacijo

Prvomajska nagradna križanka

SESTAVIL in narisal: LOM	ELEKTRA RNA, NA SOČI	SINDIKALNO GIBANJE Z VPLIVOM ANARHIZMA	NEBESA	MUZA LJUBEZ. PESNIŠTVA	AMERIŠ. MOŠKO IME (mojk)			Eduard Grieg	NASELJE OB ŠALEŠKI MAGISTR,	DRŽAVNA BLAGAJ = NA	NORVEŠKI KNJIŽNI JEZIK	TAJCE	Emil Adamič
ŽENSKI DEL HIŠE PRI MUSLI- MANIH													
BOG RIŽA V ŠINTOIZMU													
PRIPADNIK DAJAKOV								TATARSKI VLADAR				HOLAND. KRAJINAR (Nert van der ...)	IZDELO = VALEC APNA
Romain Rolland			KRATICA DO V 5029 REK ILOVICA			ČISTA TEŽA	IZUMRLA VRSTA EW ROPSKEGA GOVEDA	ŽUPANČIČ	SVETLOBNI SIT (kakoli sonca)				
DRŽAVA V ZDA				SOVJ. LETAL- SKI KONST- RUKTOR VULKAN NA OTOKU MIN- DANAG								PODALJSEK HRBTENICE (pri živalih)	
KRAJ NA NOTRANJ- SKEM				VULKANS- KA OTOKŠA SKUPINA pri AJASKI						NORVEŠKI DRAMATIK (Henrik ...)			
KRATICA DO V REK				SREBSKO MESTO ob MLAVI TONA						ARABSKI ŽREDEC			
NIKELJ			TOV. USNJ. GALANTER. V DOMZALAH BARVA KOŽE			NEKDANJI PRAVNIK						MESTO V AMER. DRŽ. Wisconsin	Rezumir PREBIVALEC ESTONSKE
TRINITRO- TOLUOL				... En Lai									DO V MARIBORU
RDEČE OBARVAN													
STARO AZIJS- KO OTOKŠKO LJUDSTVO													
Ljudska Knjiga			PRAVILO, PREDPIS	NAJVEČJE FINSKO JEZERO								KALIJ	
REKA v ŠVICI												ZEMLJIS- ČA, DELOV. POPROČJA	
ULOV													
ŠPORTNI RAZRED					ČELNI JAREM	TUL, TULEC	RIMSKA BOGINJA JEZE	PROMETIJ		SOJODNIK KELTOV ZEHANJE			NEŽNA KO- ŽICA IZ MIKROORGA- NIZMOV NA HRANILIH
BAKROVI KARBO = NATI							DEL RAZ- PREDELNI- CE OPOMBA						
VELE = GORSTVO										KOST PODLAHT = NICA URAN			
PROJNIK				GOZDNA ŽIRAFA				JORDAN- KI KRALJ					

SLOVARČEK ZA POMOČ PRI REŠEVANJU ● AARE = levi pritok Rena v Švici ● AINU = stari azijski narod na Hokaidu, Sahalinu in Kurilih ● ALEUTI = vulkanska otoška skupina med Aljasko in Kamčatko ● ENARE, tudi INARI = največje finsko jezero ● IBSEN = Henrik, 1828-1906, norveški pesnik in dramatik ● INARI = bog riža v šintoizmu ● JANESVILLE = ameriško mesto na jugu zvezne države Wisconsin ● NEER = Aert van der, 1603-1677, holandski slikar krajinar ● NINORSK = nova norveščina, knjižni jezik, nastal na podlagi norveških narečij

Rešitve s svojim točnim naslovom pošljite v uredništvo glasila Rudar-Informator do ponedeljka, 17. maja. Izmed pravih rešitev bomo tri izžrebali in nagradili s knjižnimi nagradami v vrednosti okrog 575, 345 in 230 dinarjev. /Uredniški odbor/

Srečno!

Prijetno praznovanje!